МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова

ПІДСУМКИ РОБОТИ УНІВЕРСИТЕТУ У 2016-2017 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ НА 2017-2018 НАВЧАЛЬНИЙ РІК ТА ПОДАЛЬШУ ПЕРСПЕКТИВУ

до зборів трудового колективу
Харківського національного університету міського господарства
імені О.М. Бекетова

Харків - 2017

ЗМІСТ

Вступ…… 3

1. Освітня та навчально-методична діяльність…… 4

2. Науково-дослідна робота…….. 39

3. Міжнародна діяльність…….. 54

4. Розвиток інформаційних ресурсів…… 62

5. Фінансове, матеріально-технічне та адміністративно-господарське забезпечення діяльності Університету……. 65

ВСТУП

Основним орієнтиром для оцінки досягнень Університету у звітному навчальному році, планування роботи на подальшу перспективу залишається «Стратегічний план ХНУМГ ім. О.М. Бекетова 2016-2020». Зазначений документ містить показники по стратегічним цілям, фактичне коло завдань, які реалізуються колективом Університету, є значно ширшим. Серед важливих завдань в поточній діяльності університету залишаються роботи, пов'язані з трансформацією нормативної бази вищої школи.

Основні результати діяльності за 2016-2017 навчальний рік та їх стислий аналіз представлені далі. Минулий рік можна вважати результативним за всіма ключовими сферами діяльності Університету. Водночас, окремі показники, передбачені стратегічним планом розвитку, є значно нижчими від запланованих.

Реалізація плану розвитку Університету в умовах процесу реформування системи вищої освіти, викликів зовнішнього середовища, формує коло завдань нового навчального року.

Викликом для колективу Університету залишається наявний рівень трансформацій у зовнішньому середовищі, здатність відповідати темпам сьогодення. Невиконання окремих показників в науковій і міжнародній діяльності обумовлено неспроможністю колективу кафедр налаштувати роботу у відповідності до сучасних вимог. Навчальна робота вже не є домінуючою складовою у загальному обсязі педагогічного навантаження, поступаючись науковій, методичній роботі, міжнародній діяльності, що вимагає певної адаптації науково-педагогічних працівників до видів робіт які традиційно залишались поза увагою.

За останні роки підвищився рівень роботи таких структурних підрозділів як навчально-методичний відділ, центр міжнародної діяльності та освіти, науково-дослідний та інформаційно-обчислювальний відділи. Проте, тільки адаптація колективів кафедр до вимог і потреб сьогодення здатна забезпечити існування і подальший розвиток Університету.

1. ОСВІТНЯ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Серед основних складових освітньої діяльності, на яких зосереджено увагу у минулому навчальному році, ключовими були питання розвитку освітнього потенціалу університету шляхом розширення провадження освітньої діяльності, удосконалення внутрішньої нормативної бази в контексті реформування системи вищої освіти України та розвитку системи внутрішнього забезпечення якості освіти в Університеті.

У минулому навчальному році успішно проведено першу акредитацію спеціальностей 8.08010103 «Землеустрій та кадастр» та 8.18010016 «Бізнес-адміністрування» на магістерському рівні. Чергову акредитацію спеціальності 5.14010101 Готельне обслуговування проведено в Житлово-комунальному коледжі.

Після внесення змін у лютому 2017 року до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти в Університеті проведено роботу щодо започаткування освітньої діяльності за спеціальністю 194 Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології на бакалаврському та магістерському рівнях, та спеціальністю 126 Інформаційні системи та технології на бакалаврському рівні.

Окремо необхідно відзначити роботу колективу Університету пов’язану з успішним проходженням процедур ліцензування по розширенню провадження освітньої діяльності шляхом збільшення ліцензованих обсягів, яка була проведена на високому рівні у стислі терміни. На бакалаврському рівні цю роботу проведено за шістьма спеціальностями, серед яких 122 Комп’ютерні науки та інформаційні технології, 281 Публічне управління та адміністрування, 191 Архітектура та містобудування, 263 Цивільна безпека, 242 Туризм, 241 Готельно-ресторанна справа, 185 Нафтогазова інженерія та технології. На магістерському рівні ліцензовані обсяги збільшено на дванадцятьох спеціальностях: 263 Цивільна безпека, 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка, 192 Будівництво та цивільна інженерія, 241 Готельно-ресторанна справа, 051 Економіка, 071 Облік і оподаткування, 242 Туризм, 281 Публічне управління та адміністрування, 073 Менеджмент, 122 Комп’ютерні науки та інформаційні технології, 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, 281 Публічне управління та адміністрування.

Результатом цієї роботи є збереження освітнього потенціалу Університету в умовах припинення прийому на ОКР спеціаліста, а також його зміцнення за окремими спеціальностями, які користуються попитом на освітньому ринку України.

В цілому на цей час Університет надає освітні послуги на бакалаврському рівні за 21 спеціальністю, маючи 48 освітніх програм, в тому числі 15 освітніх програм зі скороченим терміном навчання.

На магістерському рівні підготовка здійснюється за 17 спеціальностями з 39 освітніх програм, 5 з яких освітньо-наукові.

Необхідно акцентувати увагу на зростанні кількості освітніх програм на бакалаврському рівні, порівняно з минулим роком їх кількість збільшилась на 10 одиниць без урахування нових спеціальностей. Серед спеціальностей, які найбільш представлені освітніми програмами на рівні бакалавра можна виділити: 071 Облік і оподаткування – 3 програми, 073 Менеджмент – 4 програми, 122 Комп'ютерні науки – 3 програми, 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка – 5 програм, 192 Будівництво та цивільна інженерія – 8 програм.

На фоні позитивних складових розширення переліку освітніх програм, таких як профілізація підготовки, зростання ефективності профорієнтаційної роботи, така тенденція має значні негативні наслідки. Штучне збільшення навчального навантаження, зростання обсягів навчально-методичного, нормативного, інформаційного забезпечення освітнього процесу, відповідність кадрових вимог, малокомплектні навчальні групи, − трудовитрати пов'язані з започаткуванням і провадженням окремих освітніх програм є непомірно великими зважаючи на контингент студентів. Показовим в цьому питанні можна вважати досвід минулого року по запровадженню освітньо-наукових програм магістра, − тільки на чотири з десяти було здійснено прийом студентів. Враховуючи це, об'єктивним і зваженим рішенням є скорочення для прийому 2017 року кількості освітніх програм на рівні магістратури на спеціальностях 193 Геодезія та землеустрій, 275 Транспортні технології, формування єдиної освітньо-наукової програми на спеціальностях 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка, 192 Будівництво та цивільна інженерія.

Щорічний перегляд переліку та змісту освітніх програм відповідає Стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти, ухваленим Міністерською конференцією в м. Єреван у 2015 році. Удосконалення внутрішньої процедури перегляду освітніх програм, набуття досвіду ефективного виконання цієї роботи є необхідною умовою гармонійного поєднання освітніх пропозицій Університету та перспектив їх розвитку з ефективним використанням кадрових і матеріально-технічних ресурсів.

Важливим кроком у розвитку освітньої діяльності є формування освітніх пропозицій цільової підготовки фахівців. Завершено перший рік навчання співробітників КП «Харківводоканал» за цільовою освітньою програмою «Водопостачання та водовідведення». Протягом навчального року успішно вирішувались питання організаційного, фінансового характеру, в стислі терміни

відпрацьовані доповнення до програми підготовки в межах окремих дисциплін. Необхідно відзначити сумлінне ставлення здобувачів освіти до навчального процесу: відвідуваність занять понад 95 %, середній бал успішності навчання по результатам двох сесій − 4,7.

Серед негативних аспектів необхідно відзначити вимушені кадрові рішення по викладачах, які неналежним чином забезпечували реалізацію програми підготовки, залишилось не вирішеним питання організації практики на профільних об'єктах Республіки Польща, 6 чоловік припинили навчання.

З лютого 2017 року розпочато цільову підготовку за освітньо-професійною програмою магістра «Адміністративне управління об'єднаними територіальними громадами» спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування. Загальна кількість студентів складає 35 осіб, серед яких представники органів місцевого самоврядування Лозівської міської та районної рад, Шевченківської районної ради Харківської області, громадських організацій та інші.

Іншим прикладом профілізації програми навчання є включення до варіативної складової освітніх програм бакалаврського і магістерського рівнів «Промислове та цивільне будівництво» спеціальності 192 Будівництво та цивільна інженерія, блоку дисциплін, які формують поглиблені компетенції в сфері виробництва будівельних матеріалів. Змістовна складова вибіркового блоку підготовлена у співпраці з фахівцями ПАТ «Харківський плитковий завод». Водночас, залишилась не реалізованою можливість аналогічної співпраці з міським бюро технічної інвентаризації (м. Харків).

Профілізація підготовки шляхом формування варіативної складової програми навчання спільно з представниками ринку праці є запорукою підвищення якості підготовки і успішного працевлаштування випускників.

Вагомим ресурсом у підвищенні ефективності взаємодії з роботодавцями, зростання якості підготовки студентів є організація практичної підготовки. Основними партнерами в організації практичної підготовки студентів вже багато років залишаються АТ «Трест Житлобуд-1», ТДВ «Житлобуд-2», КП «Харківські теплові мережі» та інші. Крім вже існуючих, у звітному періоді базами практики для студентів університету стали ще 13 підприємств і організацій, договори з якими мають довгостроковий характер, серед них ПАТ «Харківський плитковий завод», Центр по туризму Болгарії «Слава – Славка Донева», Північно-Східний регіональний Департамент ПАТ «БАНК ВОСТОК», ТОВ «ГУД ЛОГІСТІК» та інші.

Традиційною є закордонна практика для студентів напрямів підготовки «Туризм», «Готельно-ресторанна справа», «Менеджмент» (спрямування МГКТС). У звітному періоді 134 студенти проходили практику за кордоном (Туреччина, Болгарія, Польща) що на 40% більше в порівнянні з минулим роком.

За кошти Університету на науково-дослідну практику до м. Рівне направлено 13 студентів 3 курсу факультету архітектури, дизайну та образотворчого мистецтва.

Позитивним результатом минулого року є залучення студентів до виконання госпдоговірної теми в межах виробничої практики: 67 студентів 3 курсу спеціальності 275 Транспортні технології забезпечили виконання теми «Комплексне обстеження пасажиропотоків на маршрутах міського пасажирського транспорту загального користування в м. Камянське».

Важливим напрямом у діяльності щодо підвищення якості практичної підготовки студентів має стати співпраця з іншими вишами України. Університет активно розвиває власну лабораторну базу, яка може бути основою для проведення практик. Позитивним досвідом у цьому напрямку є організація роботи на факультеті архітектури, дизайну та образотворчого мистецтва, на базі якого минулого року проходили практику студенти НУ «Львівська політехніка», в звітному періоді ознайомчу практику пройшли 10 студентів Національного університету водного господарства та раціонального природокористування.

Не може залишатися поза увагою подальше розширення мережі та удосконалення роботи філій кафедр на виробництві. За минулий навчальний рік філії кафедр на виробництві організовано кафедрами лісового та садово-паркового господарства, міського будівництва. Договори укладено з КП «Харківблагоустрій», науково-дослідним інститутом лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г.М. Висоцького. Аналіз звітів про роботу кафедр за 2016 – 2017 н.р. свідчить, що питання організації роботи філій кафедри на виробництві залишаються без належної уваги, зокрема, інформація щодо цієї роботи відсутня в звітах кафедр експлуатації газових і теплових систем, міського будівництва, будівельних конструкцій. Основним напрямом роботи філій кафедр залишається проведення практик, але частина філій фактично не задіяна в освітньому процесі. За результатами минулого року позитивною в цьому напрямі можна вважати роботу кафедри електричного транспорту, кафедри водопостачання, водовідведення і очищення вод, кафедри фінансово-економічної безпеки, обліку і аудиту, якими на базі філій організовано проведення практичних занять. Виїзні заняття на філіях кафедри проведені також на кафедрі архітектури будівель і споруд, кафедрі містобудування.

Відповідно до вимог МОН України, діючої нормативної документації, проведено роботу по переоформленню у встановленому законодавством порядку ліцензії на освітню діяльність та сертифікати про акредитацію за новими спеціальностями (Перелік 2015 р.). Відповідно наказу МОН України №122-л від 09.06.2017 р. ліцензійні обсяги на рівні бакалавра становлять 4795 місць, на рівні магістра – 3680 місць.

Водночас, зусилля спрямовані на розширення спектру освітніх послуг і збільшення ліцензованих обсягів магістратури втрачають сенс в умовах сталої тенденції до скорочення контингенту студентів. Контингент заочної форми навчання скоротився на 13%, контингент денної форми навчання зберігається на минулорічному рівні. За останні три роки загальний контингент студентів скоротився на 17%.

Освітній рівень/ ОКР	2014-2015н.р.	2015-2016н.р.	2016-2017н.р.	2014-2015н.р	2015-2016н.р.	2016-2017н.р.
	Денна форма			Заочна форма		
Бакалаври	3914	4035	3754	4752	3745	3270
Спеціалісти	551	305	343	1575	1199	815
Магістри	515	709	987	37	64	249
Разом	4980	5049	5084	6364	5008	4334

Вагомою складовою питання контингенту студентів є кількість іноземних громадян. Факультет по роботі з іноземними студентами підтримує міцні стосунки із Асоціацією іноземних випускників Університету, земляцтвами, посольськими та консульськими установами різних країн, співпрацює з відповідними державними органами, службами, підприємствами, установами та організаціями України. Водночас, наявна активність в роботі на дозволяє змінити тенденцію до скорочення контингенту іноземних студентів.

У 2016-2017 н.р. в Університеті навчались 579 іноземців із 23 країн світу, з них 44,6 % на очній формі навчання, 39,2 % на заочній, 16,2 % становлять слухачі підготовчого відділення. Загальне скорочення контингенту іноземних студентів, яке порівняно з минулим роком становить 4%, значною мірою компенсовано зростанням контингенту слухачів підготовчого відділення.

Частка іноземних громадян в загальній кількості контингенту студентів є вагомою складовою фінансової стабільності, індикатором міжнародного визнання, а в сучасних умовах – ключовим фактором перспективності навчального закладу.

За відсутності належної уваги до питання контингенту студентів, заповнення наявних ліцензованих обсягів, реальною є перспектива втратити частину ліцензованих обсягів при акредитації. Забезпечення кількості контингенту студентів відповідного до прийнятої Програми розвитку Університету до 2020 року є одним з пріоритетних завдань для колективу Університету.

Під час вступної кампанії 2017 р. на перший курс бакалавра денної форми навчання на базі повної загальної середньої освіти було подано 5598 заяв абітурієнтів, що відповідає рівню минулого року – 5593 заяви. На перший курс

скороченого терміну навчання було подано 413 заяв, показник 2016 року – 546 заяв.

В цьому році Міністерством освіти і науки України продовжено практику розподілу місць державного замовлення на основі широкого конкурсу. Як і в минулому році, дану модель застосовано на бакалаврському рівні для абітурієнтів на базі повної загальної середньої освіти по відкритим конкурсним пропозиціям. Максимально можливий обсяг державного замовлення на бакалаврському рівні на базі повної загальної середньої освіти становив 377 осіб. Фактичний прийом складає 265 осіб, що становить лише 70,2 % від максимально можливого обсягу (у 2016 р. – 53,2 % від максимально можливого обсягу).

Результати вступної кампанії 2017 року на бакалаврському рівні денної форми навчання можна вважати позитивними. На перший курс бакалаврської підготовки денної форми навчання прийнято 1007 осіб, що на 157 осіб більше порівняно з результатом минулого року. Більше половини від загальної кількості зарахованих на перший курс прийняті на контрактну форму навчання, що є свідченням довіри та визнання високого рівня Університету.

У 2017 році вперше не було вступу на ОКР спеціаліст. При цьому результати прийому до магістратури можна характеризувати як вкрай незадовільні: 691 особа зарахована до магістратури, що складає 35% від загального ліцензованого обсягу. Третій рік поспіль цьому питанню не приділяється належної уваги. Відповідними є результати:

– з 38 магістерських програм тільки 10 мають заповнення ліцензованих обсягів понад 70 %;

– меншим за 50% є заповнення ліцензійних обсягів на 18 магістерських програмах;

– тільки одна магістерська програма «Економіка та управління бізнесом» має повністю заповнений ліцензійний обсяг;

– на 3 освітньо-наукові програми не подано жодної заяви.

Вкрай негативним фактом цьогорічної вступної кампанії є відсутність прийому на бакалаврському і магістерському рівнях на спеціальність 194 Гідротехнічне будівництво, водна інженерія та водні технології.

На заочну форму навчання за освітніми програмами бакалавра у 2017 р. зараховано 162 особи, показник минулого року – 116 осіб. В цілому на другий і третій курси заочної форми навчання прийнято 461 особу проти 540 у минулому році.

Більш детальний аналіз результатів вступної компанії 2017 року буде розглянуто на засіданні Вченої Ради Університету у вересні, проте вкотре можна зазначити, що лише активна участь завідувачів кафедрами у цій роботі дає позитивні результати. Незважаючи на тенденції до автоматизації процесу вступу, визначальну роль для багатьох абітурієнтів та їх батьків має реальне спілкування

з представниками кафедр, знайомство з інфраструктурою Університету, умовами навчання і побуту.

Доброю практикою в цьому контексті є робота в Університеті Центру сприяння подачі електронних заяв. В 2017 р. центр сприяння подачі електронних заяв працював з 14.07.2017 по 26.07.2017. За цей період в центрі було зареєстровано 201 особистий кабінет вступника та подані заяви на конкурсні пропозиції.

Результати вступної кампанії безпосередньо пов'язані з організацією профорієнтаційної роботи. У 2016 – 2017 навчальному році основні напрями профорієнтаційної роботи кафедр включали в себе роботу з учнівською молоддю шкіл м. Харкова та Харківської області, організацію та проведення занять у школах розвитку Університету, участь викладачів кафедр у підготовці та проведенні конкурсів, керівництво науково-дослідною діяльністю абітурієнтів, керівництво шкільними науковими гуртками, організацію та проведення «Днів відкритих дверей», організацію рекламної діяльності кафедри, спеціальностей, напрямів підготовки.

Активною у профорієнтаційній роботі є діяльність Центру доуніверситетської освіти і кар'єри. У звітному періоді організовано і проведено:

– День відкритих дверей, тричі за минулий навчальний рік. В цілому в заходах прийняли участь понад 1000 школярів з м. Харкова та Харківської області;

– 8 відео-конференцій зі школами за участю деканів факультетів, викладачів і студентів Університету;

– в межах співпраці з Харківським обласним центром зайнятості участь співробітників Центру доуніверситетської освіти та кар'єри в масових профорієнтаційних заходах для учнівської молоді Харківської області (7 заходів);

– підготовку до творчого конкурсу (курс рисунок) та підготовка до ЗНО з різних предметів (193 слухача).

У звітному періоді продовжено роботу з науково-методичним педагогічним центром Департаменту освіти Харківської міської ради щодо реалізації проектів розвитку учнівської молоді Харківського регіону. За минулий навчальний рік Університет прийняв активну участь в організації і проведенні:

– XVIII міського турніру з основ інформатики для учнів 5-7-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, в якому взяли участь 60 учнів 5-7-х класів з 12 шкіл м. Харкова;

– X турніру юних винахідників і раціоналізаторів для учнів 9 – 11-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, в якому взяли участь 50 учнів з 10 шкіл м. Харкова;

– науково - практичного конкурсу «Основи безпеки життєдіяльності» для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів, який відбувся за участі 50 абітурієнтів зі всіх районів м. Харкова;

– конкурсу проектів «Якщо б мером був Я». Для участі у конкурсі до розгляду експертної комісії 21 учнями з 20 шкіл було представлено 18 проектів.

П'ятий рік поспіль на базі Університету діє Школа розвитку «Мер міста» для лідерів учнівського самоврядування шкіл м. Харкова та Харківської області. За минулий навчальний рік у школі розвитку «Мер міста» прийняли участь понад 250 слухачів з 80 шкіл.

Вже традиційною практикою профорієнтаційної роботи є школи розвитку для учнівської молоді. За минулий рік заняття організовані в школах: «Мер міста», «Юний економіст-дослідник», «Юний еколог», «Юний архітектор», «Дизайн світла», «Юний готел'єр», «Майстерня управлінця», «Бізнес-розвідник», «Молодий економіст», «IT-school», «Юний геоінформатик і управлінець нерухомістю». Загальна кількість відвідувачів є дещо меншою, порівняно з минулим роком. Школи розвитку відвідували 169 слухачів (182 минулого року) з 48 шкіл. Різною є активність кафедр щодо організації цієї роботи. Значно збільшено кількість занять у школах «Юний архітектор», «IT-school». Загальна кількість занять проведених в школах розвитку є майже вдвічі більшою порівняно з минулим роком – 117 проти 68 минулого року. Подібна форма профорієнтаційної роботи має суттєвий потенціал у формуванні мотивованого контингенту абітурієнтів. Водночас, її організаційно-методичне забезпечення має бути збалансованим компромісом між інтересом і вільним часом школярів і організаційно-методичними можливостями колективу профільної кафедри. Уваги завідувачів випускових кафедр, на яких ще не запроваджено подібну форму профорієнтаційної роботи, вимагає факт доцільності її започаткування.

В рамках профорієнтаційної роботи протягом звітного періоду було проведено ряд екскурсій Університетом, серед яких:

– екскурсія для школярів з м. Краматорськ;

– в рамках міжнародного проекту ГО «Станція Харків» – «Станція нового покоління» за підтримки GIZ (співпраця з Німеччиною), завітали понад 30 учнів загальноосвітніх шкіл м. Харкова та Харківської області, більшість з яких є внутрішньо-переміщеними особами;

– екскурсія для Української академії лідерства;

– екскурсія для ліги старшокласників Харківського району;

– екскурсія для лідерів учнівського самоврядування Харківської області.

Серед недоліків в профорієнтаційній роботі необхідно зазначити відсутність системної роботи щодо організації прийому на освітній рівень

магістра, недостатньо уваги приділено профорієнтаційній роботі щодо прийому на заочну, дистанційну форми навчання.

Пасивною залишається позиція у профорієнтаційній роботі кафедр гуманітарної та загальноосвітньої підготовки. Зокрема, кафедри вищої математики, фізики, історії та культурології мають приймати більш активну учать у підготовці до ЗНО на базі підготовчих курсів Університету, а також у консультуванні та рецензуванні шкільних наукових робіт МАН, збільшити своє представництво в міських турнірах, олімпіадах, конкурсах, надати допомогу у підготовці та проведенні предметних конкурсів на базі Університету.

Важливо зазначити що, незважаючи на певні зрушення в питаннях профорієнтаційної роботи серед абітурієнтів, у даному напрямі роботи на сучасному етапі залишається ще багато невирішених завдань. У 2017- 2018 навчальному році необхідно:

– систематизувати та підвищити ефективність організації профорієнтаційної роботи на освітній рівень магістра;

– посилити активність кафедр у профорієнтаційній роботі щодо прийому на заочну, дистанційну форми навчання;

– посилити профорієнтаційну роботу через започаткування профільного навчання на базі шкіл з використанням технологій дистанційного навчання;

– покращити наукову співпрацю зі школами, а саме: консультування наукових робіт МАН, консультування бізнес-проектів, проведення олімпіад, турнірів, конкурсів тощо для учнів шкіл та технікумів;

– збільшити кількість викладачів Університету в представництвах різноманітних олімпіад, наукових конкурсів з метою популяризації кафедр та спеціальностей Університету;

– підвищити рівень рекламної діяльності кафедр Університету в засобах масової інформації, на сайті Університету, у соціальних мережах, а також при розробці рекламних матеріалів, тощо;

– продовжити та систематизувати роботу в школах розвитку для учнівської молоді з підготовкою інформаційно-презентаційних каталогів з фотозвітами та описом пропозицій університету із забезпеченням on-line реєстрації абітурієнтів на веб-сторінці шкіл розвитку;

– посилити роботу кафедр із залучення учнівської молоді на підготовчі курси до Університету, а також подальшу роботу зі слухачами підготовчих курсів з метою популяризації кафедр і спеціальностей підготовки.

Не менш важливим напрямом діяльності Університету є робота по сприянню працевлаштування випускників. За звітній період в цьому напрямі реалізовані наступні заходи:

– «Ярмарок студентських можливостей»;

– «День кар’єри»;

– «Ярмарок вакансій»;

– «Національний ярмарок вакансій для об’єднаних територіальних громад»;

– семінари, тренінги, майстер-класи та круглі столи за участю провідних фахівців Харківського обласного центру зайнятості, менеджерів інтернет-проекту «Робота в Харкові» та інших.

Інноваційною формою створення умов для працевлаштування молоді є онлайн формат проведення «Ярмарку вакансій – 2017». Перевагою зазначеного формату є можливість залучення необмеженої кількості підприємств і організацій, а також працюючих студентів та випускників. Актуальні вакансії розміщені у соціальній мережі ХНУМГ ім. О.М. Бекетова – «Yammer», група «Ярмарок вакансій – 2017».

У квітні 2017 року на базі Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова відбувся «Національний ярмарок вакансій для об’єднаних територіальних громад» за ініціативи та підтримки Асоціації Міст України. Мета заходу – зустріч представників органів місцевого самоврядування зі студентами старших курсів та випускниками, презентація можливостей працевлаштування та кар’єрного зростання, а також обговорення напрямів співпраці об’єднаних територіальних громад Харківської області з ХНУМГ ім. О.М. Бекетова. На «Національному ярмарку вакансій для ОТГ» було розглянуто та обговорено низку ключових питань: працевлаштування молоді, підготовки персоналу та розвиток професійних компетенцій; впровадження реформи децентралізації із залученням сучасних управлінських кадрів, надання комплексу публічних послуг територіальним громадам.

Основним індикатором ефективності організації освітнього процесу є статистика успішності студентів за результатами екзаменаційних сесій, практик, кваліфікаційних атестацій. За останні три роки позитивною є динаміка зростання абсолютної успішності студентів, зокрема, за результатами осінньої сесії абсолютна успішність в цілому по університету становить 97,6% що на 8,3% більше минулорічного показника.

Проблемним питанням залишається рівень показника якості навчання. Якісна успішність в цілому по університету складає 41,6%, що на 4,6% більше в порівнянні з 2015-2016 н.р. Навіть зважаючи на наявність позитивної динаміки, такий результат вимагає уваги завідувачів кафедр, деканів факультетів.

Значною у зниженні загальних статистичних показників успішності залишається роль іноземних студентів, абсолютна успішність яких в цілому складає лише 58,6%. Завданням наступного навчального року для деканату по роботі з іноземними студентами є формування ефективної системи контролю

поточної успішності, розробка заходів щодо забезпечення належного рівня навчальних досягнень іноземних студентів.

Значна роль у забезпеченні позитивної динаміки абсолютної та якісної успішності студентів у звітному періоді належить трансформації нормативної бази щодо питань стипендіального забезпечення. Нарахування стипендії за результатами рейтингу стало додатковим стимулом до підвищення якісних показників успішності у навчанні. Водночас, передбачене постановою КМУ № 1050 від 28 грудня 2016 р. «Деякі питання стипендіального забезпечення» відрахування студентів з числа осіб, які навчаються за державним замовленням, за умови наявності академічної заборгованості на дату початку наступного навчального семестру стало додатковим стимулом для забезпечення належних результатів підсумкового контролю студентів бюджетної форми навчання.

Статистичні показники відрахувань за денною формою навчання залишаються на рівні минулого року. Загальна кількість відрахованих з денної форми навчання за минулий навчальний рік становить 191 особа. При цьому у 62,3% причиною відрахування є невиконання навчального плану, 9,4% – порушення умов договору, 28,3% – за власним бажанням.

Загальна кількість відрахованих із заочної форми навчання за минулий навчальний рік становить 226 осіб. При цьому у 51,8% причиною відрахування є власне бажання, 31,4% – порушення умов договору, 16,8% – невиконання навчального плану. Значний відсоток відрахованих за власним бажанням з денної та заочної форми навчання свідчить про необхідність уваги деканів факультетів, директорів центрів заочного навчання, до причин такого рішення студентів.

Серед важливих інструментів підвищення рівня успішності студентів у навчанні, актуальними залишаються поточний контроль успішності навчання і відвідування занять. За останні два роки цим питанням приділено значну увагу в роботі навчально-методичного відділу, деканатах денної форми навчання. Позитивно характеризується рівень документального супроводження поточного контролю успішності навчання студентів, системною є робота по організації контролю відвідування занять. Водночас, ці питання другий рік поспіль залишаються без належної уваги завідувачів кафедр. Про це свідчить зокрема той факт, що третій рік поспіль зростає кількість студентів, відрахованих з дипломного проектування. У звітному періоді їх кількість становить 28 осіб, з них 7 навчались за рахунок бюджету.

Поширеною є практика, коли відсутність поточного контролю проектується на стадії підготовки робочої програми навчальної дисципліни, шляхом свідомого скорочення кількості змістових модулів. Результати поточного контролю успішності навчання залишаються без належної уваги з боку деканів факультетів, завідувачів кафедр. Активною ця робота стає тільки після результатів заліково-екзаменаційних сесій, з відповідними показниками

абсолютної та якісної успішності. За результатами звітів сектору моніторингу якості навчального процесу за 2016-2017 навчальний рік, постійними підчас контролю поточної успішності студентів є зауваження до заповнення заліково-екзаменаційних відомостей, підготовки нормативно-методичного забезпечення поточного та підсумкового контролю знань студентів.

Важливим є сприйняття поточного контролю успішності навчання студентів, як ефективного інструменту підвищення якості освіти, збереження наявного контингенту студентів, усіма учасниками організації і забезпечення освітнього процесу. Організація поточного контролю успішності студентів, своєчасне відпрацювання його результатів залишаються в пріоритетних завданнях наступного навчального року.

Малоефективною залишається робота по забезпеченню належного рівня відвідуваності занять. В цілому по Університету відвідування занять студентами залишається на рівні минулого року.

Відвідуваність занять студентами, ретроспектива трьох років

Форма проведення заняття	Відвідуваність, %			зафіксовано відвідуваність нижче 50%		
	2014 – 2015 н.р.	2015 – 2016 н.р.	2016 – 2017 н.р.	2014 – 2015 н.р.	2015 – 2016 н.р.	2016 – 2017 н.р.
Лекційні заняття	64	67	64	20	24	24
Практичні (лабораторні) заняття	69	72	71	13	12	25
Усього	67	69	67	17	18	25

Середня відвідуваність занять студентами у звітному періоді по факультетах становить:
– факультет економіки і підприємництва – 80,4%;
– факультет менеджменту – 74,9%;
– факультет інженерних мереж та екології міст – 66,4%;
– факультет транспортних систем та технологій –60,7%;
– факультет архітектури, дизайну та образотворчого мистецтва – 57,8%;
– факультет електропостачання і освітлення міст – 57,4%;
– будівельний факультет – 56,9%.

Занять на яких відвідуваність студентами була нижче 50% не зафіксовано на факультеті економіки і підприємництва та факультеті менеджменту. На інших факультетах відповідно:
– факультет електропостачання і освітлення міст – 20%;
– факультет інженерних мереж та екології міст – 22,2%;
– факультет архітектури, дизайну та образотворчого мистецтва – 41,2%;
– факультет транспортних систем та технологій – 42,9%;
– будівельний факультет – 44,4%.

Необхідно зазначити, що наведена статистика сформована за результатами контролю організації відкритих та показових занять. Поточний контроль відвідування занять студентами часто дає значно гірші результати. Аналіз статистичних даних щодо відвідування занять свідчить, що найгірші показники відвідуваності мають студенти прискореної форми навчання, а також іноземні студенти, кількість яких переважає на технічних спеціальностях. Низькою залишається відвідування занять студентами старших курсів, значна частина яких суміщає навчання і трудову діяльність. Необхідність поєднувати навчання і трудову діяльність часто є вимушеною, не поодинокими є випадки профільної зайнятості студентів, що підвищує рівень професійної підготовки. Вищезазначене обумовлює низьку ефективність заходів примусового характеру, і є свідченням того, що більш гнучкою має бути система організації освітнього процесу. В умовах скорочення аудиторного навантаження, раціональна організація розкладу аудиторних занять, консультацій, розширює можливість працевлаштування студентів без порушень у виконанні навчального плану.

Скорочення аудиторного навантаження вимагає перегляду всіх складових організації навчання: методичного забезпечення, організації самостійної роботи студентів, обсягу та змісту матеріалу, який доводиться в аудиторії. Вже багато років в Університеті системно поставлена робота з організації і контролю проведення відкритих і показових занять. Аналіз цієї роботи свідчить, що на більшості кафедр Університету обговорення відкритих занять здійснюється своєчасно, має принциповий характер та спрямоване на розповсюдження позитивного досвіду та удосконалення педагогічної майстерності науково-педагогічних працівників. За результатами звітів сектору моніторингу якості навчального процесу за 2016-2017 навчальний рік, 8% відкритих занять проведені на задовільному рівні, 10% - показник минулого року. Водночас, значно більшою проблемою виявляється недостатньо відповідальне відношення окремих викладачів і завідувачів кафедрами до проведення і аналізу відкритих і показових занять. У звітному періоді неодноразово зафіксовано випадки, коли на відкритому занятті відсутні викладачі профільної кафедри. Непоодинокі випадки, коли проведення відкритих занять залишається поза увагою завідувача кафедрою. Цілком позбавляє сенсу цю роботу відсутність конструктивного аналізу відкритих занять на засіданнях кафедри. Нажаль, саме такий висновок можна зробити за матеріалами, що подані кафедрами містобудування, механіки ґрунтів, фундаментів та інженерної геології, фінансово-економічної безпеки, обліку і аудиту.

Позитивним прикладом організації проведення та подальшого аналізу відкритих і показових занять є робота на кафедрах основ архітектурного проектування і рисунку, міського будівництва, економічної теорії, менеджменту і адміністрування, філософії і політології, історії і культурології.

Позитивні і негативні аспекти організації проведення відкритих і показових занять мають знайти належну увагу в роботі Вчених рад факультетів, бути об'єктом постійної уваги з боку деканів факультетів. Рівень організації цієї роботи має забезпечувати досягнення кінцевої мети - професійного зростання колективу кафедри.

Триває процес реформування системи вищої освіти і освітньої галузі в цілому. В Університеті реалізуються всі ключові трансформації передбачені чинною нормативною базою, активно відпрацьовуються сучасні освітні тренди.

Подальшого розвитку отримав механізм реалізації вільного вибору дисциплін студентом. За останні два роки в цьому процесі було знято всі технічні питання, на сьогодні процес вільного вибору навчальних дисциплін студентом є повністю автоматизованим.

Водночас, актуальним в цій роботі залишаються питання поширення культури формування власних траєкторій навчання серед студентів, і в першу чергу першокурсників. Активність у цій роботі дає позитивні результати: самостійно вільний вибір дисциплін гуманітарного блоку здійснили 77,3% студентів, що на 18% більше показника минулого року. Незначна позитивна динаміка є у вільному виборі сертифікатних програм: 79,1% студентів самостійно обрали сертифікатну програму, що на 3% більше показника минулого року. Статистика активності студентів у вільному виборі по факультетах представлена в таблиці.

Активність студентів у вільному виборі по факультетах, %

Назва факультету	Дисципліни гуманітарної підготовки	Сертифікатні програми
Економіки і підприємництва	100	100
Менеджменту	77,8	76,8
Інженерних мереж та екології міст	66,7	59,0
Транспортних систем та технологій	92,4	86,6
Архітектури, дизайну та образотворчого мистецтва	84,3	83,3
Електропостачання і освітлення міст	73,3	73,3
Будівельний	53,1	53,1

Найбільш проблемним контингентом з точки зору реалізації вільного вибору залишаються студенти прискореної форми навчання.

Окремим питанням необхідно виділити формування переліку пропозицій до вільного вибору. Для студентів бакалаврського рівня 2016 року прийому було запропоновано 15 гуманітарних дисциплін та 32 сертифікатні програми.

Аналіз запису на дисципліни вільного вибору гуманітарного блоку свідчить, що стабільним є інтерес студентів до іноземних мов – 54,1%, конфліктології – 24,6%, психології – 21,6%. Водночас, майже відсутній інтерес

студентів до таких дисциплін як культурологія, релігієзнавство, логіка. Наслідком цієї ситуації є проблеми при формування навчального навантаження кафедр та відповідної штатної чисельності науково-педагогічних працівників.

Показовою є статистика запису на сертифікатні програми, фрагмент представлено в таблиці.

Статистика запису на сертифікатні програми, фрагмент.

Назва сертифікатної програми	Всього студентів, од	Обрали програму, %
Митна справа	38	78,95
Маркетинговий менеджмент	47	63,83
Європейський вектор розвитку ГРБ	50	58,0
Стратегія дій в умовах надзвичайних ситуацій	32	56,25
Управління start-up проектами	45	51,11
Правове забезпечення охорони навколишнього середовища	44	50,0
Дизайн архітектурного середовища	69	36,23
Рекреація. Туризм. Довкілля	24	4,17
Культурологія	90	3,33
Художньо-композиційне моделювання	69	2,90
Кошторисна справа	58	1,72
Місто як соціальна система	121	0,83
Енерго-ресурсозбереження в системах ЖБС	58	0
Диверсифікація в туризмі	50	0
Інформаційні системи управління інфраструктурою міста	16	0

Чверть пропонованих в Університеті сертифікатних програм фактично є нецікавими для студентів. Важко пояснити ситуацію, коли з 58 студентів жоден не обирає сертифікатну програму профільної кафедри. Необхідно відзначити і позитивні приклади інтересу студентів до запропонованих сертифікатних програм, зокрема перші шість наведеної вище таблиці.

Представлений аналіз свідчить, що питанню формування пропозицій до вільного вибору має приділятися належна увага, як на етапі їх формування, презентації, супроводження вибору, так і в подальшій реалізації, з метою підтримки сталого інтересу до пропонованого навчального матеріалу.

Важливим завданням наступного навчального року є розширення можливостей формування індивідуальних траєкторій навчання на рівні магістратури, підвищення ефективності презентації навчальних курсів за вільним вибором в системі дистанційного навчання. Цим питанням має бути приділено належну увагу у новому навчальному році.

У звітному періоді до логічного завершення доведено роботу над інформаційним пакетом. Розроблено відповідну документальну базу, створено необхідні ресурси на сайті Університету. Важливим здобутком проведеної роботи є також досвід, отриманий під час реалізації цього проекту, зокрема негативні аспекти:

– низький рівень якості відпрацювання документів інформаційного пакету на кафедрах;

– значні порушення термінів підготовки необхідних матеріалів.

Необхідно звернути увагу, що не повним є розуміння в колективах кафедр ролі інформаційного пакету для подальшого розвитку освітніх послуг. Запровадження інформаційного пакету підвищує прозорість освітньої діяльності, є важливим для розвитку академічної мобільності, формування мотивованого до навчання контингенту студентів, у тому числі, іноземних громадян. На ці переваги можна розраховувати за умови підтримки інформаційного пакету в актуальному стані з відповідною якістю наведених матеріалів. Той факт, що вже сьогодні окремі складові наведеного на сайті інформаційного пакету частково втратили свою актуальність, свідчить, наскільки важливим є формування ефективної системи роботи в цьому напрямі. Завданням для подальшого розвитку є:

– розробка ефективної системи підтримки інформаційного пакету в актуальному стані;

– формування англомовної версії;

– підвищення рівня якості документів інформаційного пакету;

– інтеграція складових інформаційного пакету з іншими інтернет ресурсами університету (сайти кафедр, міжнародного відділу, та інші).

Ще одним напрямом діяльності, який характеризується позитивною динамікою є запровадження в Університеті системи запобігання та виявлення академічного плагіату, забезпечення дотримання принципів та правил академічної доброчесності усіма учасниками освітнього процесу.

В квітні 2016 року в ХНУМГ ім. О.М. Бекетова пройшла перша зустріч з представниками проекту сприяння академічній доброчесності в Україні Strengthening Academic Integrity in Ukraine Project (SAIUP). За результатами зустрічі університет був запрошений приєднатися до проекту, що дозволило брати участь у всіх заходах проекту щодо розробки та впровадження принципів академічної доброчесності в діяльність вищих навчальних закладів.

Протягом 2016-2017 року було проведено чотири робочі зустрічі, сформовано ініціативну групу по впровадженню академічної доброчесності в університеті.

Активна позиція в питанні поширення принципів та правил академічної доброчесності начальника відділу міжнародної діяльності та освітніх програм

Бібік Н.В., дозволила залучити до цієї теми інші структурні підрозділи: кафедру іноземних мов, кафедру історії і культурології, наукову бібліотеку, навчально-методичний відділ, навчально-наукового інституту підготовки кадрів вищої кваліфікації.

Як результат, протягом 2016-2017 навчального року кафедра іноземних мов у співпраці з посольством США та за участі проекту SAIUP провели на території Університету дві лекції американських професорів: 4 листопада 2016р. відбулась лекція стипендіата програми Fulbright професора Марти Кухар: «Safeguarding Academic Integrity: Advice for Educators», 13-14 травня 2017 р. семінар професора із США Вікторії Тейлор «Academic Writing: Tools for Integrity». Крім того, 19 травня 2017 р. вже втретє кафедрою організовано і проведено Форум молодих вчених «Young Researchers in the Global World», де також особливу увагу було приділено питанням академічної доброчесності.

Результативною є робота наукової бібліотеки університету на чолі із директором Н.О. Євсюковою. У 2017 році наукова бібліотека ХНУМГ ім. О.М. Бекетова приєдналася до проекту «Культура академічної доброчесності: роль бібліотек», який започатковано Українською бібліотечною асоціацією за підтримки Посольства США в Україні. Проект спрямований на формування в суспільстві культури академічної доброчесності, запобігання проявам шахрайства, плагіату, корупції у сфері освіти та науки.

У рамках даного проекту наукова бібліотека підготувала презентацію «Культура академічної доброчесності», яку розміщено на сайті library.kname.edu.ua. Ця презентація регулярно транслюється на відео-інформаторі у холі університету.

Упродовж двох років наукова бібліотека проводить заняття для студентів 1 курсу «Інформаційні ресурси наукової бібліотеки ХНУМГ ім. О.М. Бекетова». На заняттях розглядаються питання з культури академічної доброчесності, правил складання переліку літературних джерел, коректного посилання та інше. Розроблено та розміщено у цифровому репозиторії Університету методичні вказівки з прикладами бібліографічного опису документів.

Плідною є робота ініціативної групи (Малініна Т.В., Бібік Н.В., Рябченко О.Л., Фесенко Г.Г.) з підготовки Кодексу честі ХНУМГ ім. О.М. Бекетова – набору етичних правил, що окреслює основні позиції етично прийнятної поведінки в зазначеній академічній спільноті, що має стати основою запровадження принципів етики поведінки, у тому числі в питаннях академічної доброчесності серед студентів та викладачів. Проект документу наразі проходить процедуру громадського обговорення, важливим є долучення до процесу підготовки документу колективу науково-педагогічних працівників, органів студентського самоврядування Університету.

Організація ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату можлива виключно на базі сучасної інформаційної системи. Протягом останніх років Університет отримав значну кількість пропозицій щодо запровадження подібної системи від вітчизняних та закордонних комерційних організацій, більше року в тестовому режимі проводилось використання системи Etxt Антиплагіат. Після ретельного аналізу, неодноразового обговорення пропозицій, технічних та фінансових аспектів взаємодії, рішенням Вченої ради Університету партнером в цій роботі обрано українську компанію ТОВ «Антиплагіат», яка на безоплатній основі, терміном на 5 років, надала користування Університету необхідний інформаційний ресурс – «Unplag». В лютому 2017 року укладено угоду про співпрацю, в травні-червні розпочато формування репозиторію кваліфікаційних робіт ХНУМГ ім. О.М. Бекетова. Додатково до умов договору компанією надано лімітований доступ для перевірки в мережі Internet.

Відповідальним за роботу з ТОВ «Антиплагіат», експлуатацію і подальший розвиток інформаційної системи Unplag в Університеті призначено заступника директора навчально-наукового інституту підготовки кадрів вищої кваліфікації Мущинську Н.Ю. Завдяки її активній позиції, в стислі терміни розроблено та введено в дію процедури формування внутрішньої бази кваліфікаційних робіт, запроваджено експлуатацію інформаційної системи «Unplag».

За останні два роки питання запровадження та поточного стану функціонування системи запобігання та виявлення академічного плагіату, забезпечення дотримання принципів та правил академічної доброчесності неодноразово розглядались Вченою радою Університету. Завданням на подальшу перспективу, результати за якими мають бути розглянуті Вченою радою в травні 2018 року, є:

– введення в дію Кодексу честі ХНУМГ ім. О.М. Бекетова;

– підсумки перевірки кваліфікаційних робіт бакалаврського і магістерського рівнів випуску 2017 року;

– подальший розвиток репозиторію кваліфікаційних робіт ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, удосконалення процедур роботи з інформаційною системою «Unplag»;

– перехід системи дистанційного навчання Університету Moodle на версію, що підтримує автоматичну перевірку текстових робіт на ознаки плагіату;

– подальший розвиток нормативно-правової бази Університету щодо запобігання та виявлення академічного плагіату, забезпечення дотримання принципів та правил академічної доброчесності усіма учасниками освітнього процесу (рейтинг стипендіального забезпечення студентів, посадові інструкції НПП, умови контракту, інші);

– включення до змісту освітніх програм на бакалаврському, магістерському рівнях, на рівні підготовки докторів філософії, питань запобігання та виявлення академічного плагіату, забезпечення дотримання принципів та правил академічної доброчесності;

– включення до плану роботи кураторів інформування студентів про заходи щодо запобігання та виявлення академічного плагіату, забезпечення дотримання принципів та правил академічної доброчесності, що запроваджуються в Університеті;

– запровадження процедур запобігання та виявлення академічного плагіату, забезпечення дотримання принципів та правил академічної доброчесності усіма учасниками освітнього процесу на рівні коледжів Університету.

Наступний навчальний рік є останнім у перехідному періоді, в межах якого передбачено поступове зниження навчального навантаження науково-педагогічних працівників. Плановий показник середнього навчального навантаження однієї ставки науково-педагогічного працівника на 2017-2018 навчальний рік становить 610 годин, 680 - показник минулого року.

Граничні норми навчального навантаження на 2017-2018 навчальний рік для науково-педагогічних працівників університету на одну ставку встановлені в наступних межах:

– завідуючий кафедрою, професор кафедри – до 600 годин;

– доцент кафедри, старший викладач, викладач, асистент – до 675 годин.

Приведення граничних норм навчального навантаження науково-педагогічних працівників у відповідність до вимог Закону «Про вищу освіту» обумовлює принципову позицію навчально-методичного відділу щодо вагомих аргументів для започаткування нових освітніх програм, недопущення формування малокомплектних академічних груп, необхідності укрупнення дисциплін навчального плану та профільного їх закріплення.

Позитивно можна характеризувати результати роботи над більшістю довгострокових проектів, водночас, деякі з них мають суттєві порушення раніше встановлених термінів реалізації.

В звітному періоді подальшого розвитку набула система внутрішнього забезпечення якості освіти Університету.

Важливим здобутком в контексті відкриття сертифікаційного центру Microsoft «IT Academy» є успішне складання іспитів викладачами і співробітниками Університету за напрямками: Microsoft Office Specialist, Web Development (Веб розробка), Programming (Програмування) та Office365 (Офіс 365). В 2017 р. була проведена підготовка до іспитів викладачів Університету за напрямком Microsoft Office Specialist. Успішно здали іспити і получили сертифікати Microsoft Office Specialist 9 наших колег. Активність у цій роботі показали викладачі кафедри управління проектами в міському господарстві і

будівництві, кафедри прикладної математики і інформаційних технологій, кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Триває робота з реалізації концепції інтеграції іноземної мови у професійну підготовку фахівців. В межах цієї роботи для студентів 2014 року прийому напрямів підготовки «Туризм» і «Готельна-ресторанна справа» започатковано викладання трьох дисциплін на семестр англійською мовою. Водночас, результати минулого року по реалізації зазначеного проекту не можна вважати позитивними. З семи спеціальностей, серед яких «Туризм», «Готельно-ресторанна справа», «Менеджмент», «Публічне управління та адміністрування»; «Економіка підприємства», «Економіка та організація бізнесу», «Облік і аудит», за якими на 2016-2017 навчальний рік заплановано поглиблену підготовку з англійської, не сформовано жодної групи. На наступний навчальний рік жодна з випускових за технічними спеціальностями кафедр не визначила для себе завданням долучитись до реалізації зазначеної концепції.

Позитивно щодо запровадження англійської мови у професійну підготовку фахівців характеризується робота кафедр туризму і готельного господарства, менеджменту і адміністрування, де частина дисциплін навчального плану викладається англійською мовою, запропоновано англомовні сертифікатні програми.

Не реалізованими залишились плани минулого року щодо запровадження англомовних освітніх програм на спеціальностях «Економіка підприємства», «Облік і аудит». Навчання за англомовною освітньою програмою «Промислове і цивільне будівництво» проходять лише сім студентів.

Надто повільною є робота щодо підготовки кадрового, навчально-методичного забезпечення англійською мовою. У звітному періоді лише троє наших колег підтвердили свій рівень знань англійської відповідним сертифікатом, при цьому мова йде про рівень В1. Кількість науково-педагогічних працівників, рівень володіння іноземною мовою яких підтверджено сертифікатом на рівні В2 становить 17 осіб, – 42,5 % від показника, передбаченого на 2016 рік стратегічним планом розвитку Університету, або 3% від штатної кількості науково-педагогічних працівників. Питанням володіння англійською мовою на необхідному рівні увагу приділяє менше третини від загальної кількості кафедр Університету, серед них кафедри туризму і готельного господарства; менеджменту і адміністрування; земельного адміністрування та геоінформаційних систем; транспортних систем і логістики; економіки підприємств, бізнес-адміністрування та регіонального розвитку; охорони праці та безпеки життєдіяльності. Водночас, рівень мовної підготовки більшою мірою залишається питанням особистої активності науково-педагогічних працівників.

Актуальною проблемою залишається низька ефективність роботи по інформуванню та залученню студентів на англомовні освітні програми, окремі

дисципліни навчального плану, навчання за якими може бути реалізовано англійською мовою.

Необхідно наголосити, що сьогодні питання активного впровадження англійської мови в освітню діяльність не є внутрішньою позицією Університету. Зовнішнє незалежне оцінювання рівня знань студентів з англійської мови при вступі на магістратуру є перспективою найближчих 2-3 років, такою є позиція Міністерства освіти і науки України. За умови збереження наявної активності у цьому питанні, в першу чергу на випускових за технічними спеціальностями кафедрах, реальною є перспектива зриву прийому на магістратуру. Належною, в контексті інформування та підготовки студентів до запровадження ЗНО з англійської при вступі на магістратуру, має бути увага кафедри іноземних мов, деканів факультетів.

Подальше розширення переліку англомовних програм залишається серед пріоритетних завдань освітньої діяльності, належними мають бути супроводження та підтримка започаткованих проектів.

За підсумками результатів роботи в освітній і навчально-методичній діяльності у звітному періоді необхідно відзначити відставання за рядом важливих проектів. Не доведено до запровадження концепцію організації самостійної роботи студента, нормативне забезпечення якості контролю дистанційної форми навчання. Без належної уваги залишились питання удосконалення процедури внутрішнього контролю якості наукових і навчально-методичних видань, незначними є результати підготовки до запровадження індивідуального плану студента.

Серед першочергових завдань наступного навчального року необхідно відзначити відпрацювання системи автоматизації формування додатків до диплому в корпоративній інформаційній системі Університету.

Негативним прикладом реалізації поставлених завдань є відсутність результатів по запровадженню в освітній процес продуктів компанії Delcam plc.

У наступному навчальному році зазначені проекти мають отримати належну увагу.

У звітному періоді продовжено дослідну експлуатацію системи рейтингування науково-педагогічних працівників Університету. У наступному навчальному році планується започаткувати практику виділення матеріального заохочення для кафедр і викладачів, які займають топові позиції у рейтинговому списку.

Процеси трансформації нормативної бази вищої освіти вимагають уваги не тільки з точки зору своєчасного та відповідного їх запровадження. Важливим є доведення позиції колективу Університету, власного бачення тих чи інших трансформацій через активну участь у громадському обговоренні. Університет приймає активну участь у громадському обговоренні проектів нормативних

документів, зворотному зв'язку щодо проблем їх запровадження і реалізації, зокрема через Раду проректорів вищих навчальних закладів, головою якої є Григорій Васильович Стадник.

Серед ключових трансформацій нормативної бази вищої освіти в освітній та навчально-методичній діяльності необхідно виділити: формування нового покоління стандартів вищої освіти, зміни порядку стипендіального забезпечення, зміни умов прийому до вищих навчальних закладів. Цьогорічний досвід роботи свідчить, що актуальним залишається питання більш активної участі у відпрацюванні проектів нормативних документів деканами факультетів, завідувачами випускових кафедр, керівниками структурних підрозділів. Ефективна система роботи з проектами нормативних документів, зокрема через Науково-методичну раду, Вчену раду Університету, навіть за умов відсутності власних пропозицій до її змісту, дозволить завчасно підготуватись до їх запровадження, розуміти сучасні тренди реформування вищої освіти та визначитись з пріоритетами у формуванні власної нормативної бази.

Показовим у цьому питанні є аналіз проекту ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, який наразі проходить процедури громадського обговорення. Зокрема, документ містить наступні положення:

– для отримання ліцензії з правом навчання іноземців, керівник проектної групи має володіти англійською мовою на рівні В2 відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти;

– науково-педагогічні працівники, які забезпечують провадження освітньої діяльності іншою, крім української, мовою, повинні володіти мовою викладання на рівні не нижче В2 відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти;

– з'явилось визначення групи забезпечення, вимоги до членів групи забезпечення встановлюються для найвищого рівня, за яким фактично провадиться освітня діяльність;

– кількість членів групи забезпечення є достатньою, якщо на одного її члена припадає не більше 30 (тридцяти) здобувачів вищої освіти усіх рівнів, курсів та форм навчання з відповідної спеціальності;

– кількість здобувачів вищої освіти на певній спеціальності та рівні вищої освіти не повинна бути менше 50 відсотків від відповідного ліцензованого обсягу;

– заклад освіти повинен забезпечити доступність навчальних приміщень для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, зокрема безперешкодний доступ до будівлі, навчальних класів (груп) та іншої інфраструктури, відповідно до державних будівельних норм, правил і стандартів, що має бути документально підтверджено відповідно до вимог законодавства.

Навіть без детального аналізу цього документу можна зробити висновок, неявне кадрове і матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу не може бути приведено у відповідність до цих вимог в короткостроковій перспективі.

Необхідно зауважити, що остання редакція ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти була прийнята у січні 2016 року, а вимоги в частині кадрового забезпечення набувають чинності з вересня 2017 року.

Посилення позицій щодо вимог діючих ліцензійних умов провадження освітньої діяльності належить до ключових пріоритетів в роботі колективу Університету. Ключовими аспектами у цій діяльності залишаються:

– загальний рівень кадрового забезпечення освітніх програм, зокрема щодо відповідності освітніх та науково-методичних досягнень профілю навчальних дисциплін, які викладаються, відповідності іншим вимогам ліцензійних умов;

– посилення позицій проектних груп, гарантів освітніх програм, зокрема щодо рівня підготовки з англійської, відповідності освітніх та науково-методичних досягнень профілю освітньої програми;

– удосконалення процедур актуалізації інформації про кадрове та матеріально-технічне забезпечення у ЄДЕБО;

– зміцнення матеріально-технічного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності.

В межах питання кадрового потенціалу увагу необхідно приділити підвищенню кваліфікації науково-педагогічних працівників. Згідно плану підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників на 2016 – 2017 н.р. підвищення кваліфікації пройшли 128 науково-педагогічних працівників. На підприємствах підвищили кваліфікацію 31% викладачів, у ВНЗ – 58%, шляхом стажування за кордоном – 9%, шляхом захисту дисертацій, здобутку вченого звання доцента (професора) – 2%.

Предметом зауважень залишається виконання плану підвищення кваліфікації, зокрема не виконано в повному обсязі кафедрою експлуатації газових і теплових систем, кафедрою теоретичної і загальної електротехніки, кафедрою економіки підприємств, бізнес-адміністрування та регіонального розвитку.

Посилення позицій щодо вимог діючих ліцензійних умов провадження освітньої діяльності тісно пов’язано з іншим важливим завданням – підготовкою до акредитації 2018 року. Процедура, нормативне забезпечення процесу акредитації може набути суттєвих змін внаслідок трансформації нормативної бази, зокрема пов’язаної з початком роботи Національної агенції з забезпечення якості освіти. Наразі орієнтиром в цій роботі є чинна редакція Закону «Про вищу освіту», Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності закладів освіти затверджені у грудні 2015 року, Положення про акредитацію вищих навчальних

закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах (Постанова КМУ № 978 від 9 серпня 2001 р.).

Для своєчасного та якісного забезпечення акредитації, у звітному періоді було проведено внутрішній аудит нормативно-документального забезпечення функціонування структурних підрозділів, проте незавершеною залишається робота по усуненню виявлених недоліки. Пріоритетним завданням для керівників структурних підрозділів є завершення цієї роботи до грудня 2017 року.

Позитивно можна характеризувати роботу кафедр Університету щодо приведення у відповідність до встановлених вимог навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітніх програм. Водночас, зважаючи на процес становлення в Університеті нових спеціальностей, розширення освітніх програм, розвиток індивідуальних траєкторій навчання студентів, необхідність постійної уваги до повноти та якості розробок навчально-методичного забезпечення має бути в полі постійної уваги завідувачів кафедрами.

Важливим для успішного проходження процедур інституціональної акредитаціє є подальший розвиток внутрішньої нормативної бази. У звітному періоді підготовлено та введено в дію наступні складові внутрішньої нормативної бази:

– Положення про конкурсний відбір при заміщенні вакантних посад науково–педагогічних працівників Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова;

– Положення про навчально-науковий інститут підготовки кадрів вищої кваліфікації Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова;

– Тимчасове положення про нормування роботи науково-педагогічних працівників при роботі з дистанційними курсами для навчання студентів за заочно-дистанційною формою у Харківському національному університеті міського господарства імені О.М. Бекетова;

– Положення про Інтернет-портали та сайти структурних підрозділів Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова;

– Про порядок призначення і виплати стипендій особам, що навчаються у Харківському національному університеті міського господарства імені О.М. Бекетова;

– Положення про академічну мобільність студентів, аспірантів, докторантів, науково-педагогічних та наукових працівників;

– Тимчасовий порядок перевірки випускних кваліфікаційних робіт бакалаврського і магістерського рівнів в інформаційній системі «Unplag»;

– Порядок проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості студентів Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова.

Подальший розвиток внутрішньої нормативної бази залишається серед пріоритетних завдань, більш активною має бути робота по розвитку політики і процедур забезпечення якості освіти.

Серед питань реформування вищої освіти визначальним для освітньої і навчально-методичної діяльності є розробка та запровадження стандартів вищої освіти нового покоління.

Реалізація норм Закону «Про вищу освіту» 2014 року, зокрема щодо вільного вибору навчальних дисциплін студентом, скорочення загальної кількості дисциплін в межах навчального року, запровадження додатку Європейського зразка обумовили необхідність розробки та введення в дію тимчасових освітньо-професійних програм, навчання за якими фактично проваджуватиметься і у наступному навчальному році.

Водночас, введення в дію нового переліку спеціальностей у 2016 році, активна робота над підготовкою стандартів вищої освіти на основі компетентнісного підходу, обумовлює необхідність перегляду змісту та нормативно-методичного забезпечення чинних освітніх програм. На громадське обговорення представлені стандарти за більшістю спеціальностей, за якими в Університеті проваджується освітня діяльність, що фактично дозволяє розпочати роботу над підготовкою нормативно-методичного забезпечення освітніх програм нового покоління у наступному навчальному році. Необхідно наголосити, що поступове (по мірі затвердження) впровадження в дію стандартів нового покоління унеможливлює ефективну організацію освітнього процесу в цілому в Університеті, зокрема через наведені нижче причини.

Представлення стандартів у компетентнісному підході значно розширює автономію при формуванні технології навчання. Водночас, доступні до ознайомлення проекти стандартів, навіть в межах однієї галузі знань, мають відмінності щодо компетенцій гуманітарної та фундаментальної підготовки, вимог до підсумкової атестації, що суттєво ускладнює уніфікацію гуманітарної і фундаментальної складових змісту освіти, графіку навчального процесу, організацію вивчення дисциплін за вільним вибором студента.

Поряд з зовнішньою складовою, є вагомі внутрішні чинники:

– по ключовим, за контингентом студентів, спеціальностям Університет має декілька випускових кафедр, кожна з яких має свою специфіку підготовки, і відповідно, власне бачення на технологію та окремі змістовні складові освітнього процесу;

– формування і закріплення дисциплін навчального плану за кафедрами є предметом постійних суперечок внаслідок вагомого впливу на загальне навчальне навантаження кафедр;

– досвід останніх років у формуванні змісту освіти чітко визначає тенденцію до нівелювання значення гуманітарної та фундаментальної підготовки. Вкрай негативними наслідки таких тенденцій будуть для технічних спеціальностей.

Вищезазначене обумовлює доцільність переходу на стандарти нового покоління одночасно за всіма спеціальностями, які представлені в Університеті. В межах цієї роботи чітке визначення має бути досягнуто щодо переліку освітніх програм та процедур їх запровадження, концепцій формування вільної траєкторії навчання студентів на всіх рівнях освіти, підготовки студентів з іноземної мови, організації вивчення студентами іноземцями української мови в обсязі, достатньому для навчання та побутового спілкування, ряд інших принципових аспектів.

Вирішення цих завдань без перебільшення є викликом для колективу Університету, ключовим індикатором ефективності командної роботи.

Визначальна роль у підготовці нормативно-методичного забезпечення освітніх програм належить проектним групам. На виконання Ліцензійних умов з 2016 року в Університеті запроваджено проектні групи за всіма освітніми програмами. У червні 2017 року було затверджено проектні групи на 2017-2018 навчальний рік. За результатами аналізу їх складу необхідно наголосити на двох проблемних аспектах:

– за деякими освітніми програмами керівники та члени проектних груп не мають відповідної спеціальності (за дипломом про вищу освіту, наукову спеціальність), що ставить під загрозу успішність проходження акредитації;

– намагання забезпечити максимальну відповідність кадрового забезпечення проектних груп діючим ліцензійним вимогам обумовило наявність організаційних колізій: 23 гаранта освітніх програм, маючи відповідну спеціальність, працюють не на випусковій кафедрі (або на одній з кількох випускових за спеціальністю). Це значно ускладнює роботу по забезпеченню розробки нормативно-методичного забезпечення освітніх програм, належного контролю якості реалізації освітньої програми з боку її гаранта.

Усунути зазначені невідповідності у короткостроковій перспективі без залучення відповідних фахівців ззовні неможливо, що підкреслює важливість стратегічного бачення кадрових проблеми завідувачами випускових кафедр, деканами факультетів.

Трансформація нормативної бази, чисельні зовнішні виклики обумовили необхідність змін Стратегічного плану розвитку ХНУМГ ім. О.М. Бекетова до 2020 р. Водночас, ця робота втрачає корисність в умовах низької виконавчої

дисципліни. Середній відсоток виконання рішень Вченої ради завідувачами кафедр становить 68%. Нижчим за 50% є показник на кафедрах фізики, хімії, кафедрі механіки ґрунтів, фундаментів та інженерної геології, кафедрі технології будівельного виробництва і будівельних матеріалів.

Порівняно з минулим роком, у звітному періоді майже незмінною залишилась ситуація щодо відображення рішень Вченої ради у постановці завдань кафедри на наступний навчальний рік. Аналіз звітів кафедр третій рік поспіль засвідчує поверхневе відношення до їх змісту з боку завідувачів кафедр, деканів факультетів.

Важливим ресурсом для забезпеченні якості освіти, розвитку освітніх послуг залишаються засоби дистанційного навчання. Стан функціонування дистанційного навчання в Університеті характеризують такі дані:

- дистанційне навчання започатковано фактично як окрема форма навчання на 6 спеціальностях, в межах ліцензованих обсягів заочної форми навчання;
- дистанційне навчання є платформою для забезпечення належного рівня якості освітньої послуги за програмами цільової підготовки;
- інформаційно-освітній портал Центру дистанційного навчання має більше 20000 зареєстрованих користувачів з числа студентів та викладачів Університету;
- понад 327 сертифікованих викладачів (без урахування коледжів), це більше 75% штатної кількості науково-педагогічних працівників;
- розроблено понад 700 дистанційних курсів з навчальних дисциплін, що складає більше 60% від загальної кількості дисциплін які викладаються в Університеті;
- у звітному періоді підвищення кваліфікації за темою: «Удосконалення навчального процесу з використанням системи дистанційного навчання Moodle» успішно завершили 52 науково-педагогічних працівника Університету.

Наявний рівень кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення дозволяє проводити навчання за дистанційною формою на рівні бакалавра за спеціальностями: «Економіка», «Облік і оподаткування», «Менеджмент», «Готельно-ресторанна справа», «Туризм», «Цивільна безпека». Водночас, загальна кількість осіб що проходять навчання за цією формою складає лише чотири особи, по одній за спеціальностями «Економіка», «Менеджмент», «Готельно-ресторанна справа», «Цивільна безпека».

Серед негативних аспектів розвитку дистанційних технологій навчання залишається вкрай низький відсоток використання у навчальному процесі розроблених дистанційних курсів. Показовою в цьому питанні є характеристика активності роботи науково-педагогічних працівників в системі дистанційного навчання.

Характеристика активності роботи науково-педагогічних працівників в системі дистанційного навчання

Кафедри	Загальна кількість НПП	Сертифіковано НПП	Активні в роботі з ДК
Прикладної математики і інформаційних технологій	23	19	9
Туризму і готельного господарства	42	23	8
Фінансово-економічної безпеки, обліку та аудиту	35	22	7
Електричного транспорту	42	19	2
Економіки підприємств, бізнес-адміністрування та регіонального розвитку	39	23	1
Транспортних систем і логістики	29	19	2
Водопостачання, водовідведення і очищення вод	22	13	3
Менеджменту і адміністрування	26	20	2
Іноземних мов	18	18	1
Земельного адміністрування та геоінформаційних систем	24	8	0
Міських та регіональних екосистем	23	9	0
Експлуатації теплових і газових систем	20	10	0

Поточний контроль ефективності використання розроблених дистанційних курсів має отримати належну увагу з боку завідувачів кафедрами, деканів факультетів.

Низькою залишається активність окремих кафедр в роботі по сертифікації викладачів і забезпеченні дисциплін дистанційними курсами. Кафедри, які характеризуються відставанням у цій роботі представлені нижче.

Уваги потребує процес атестації дистанційних курсів. У звітному періоді атестацію на рівні експертної комісії пройшли лише 8 курсів. Минулого року процес атестації дистанційних курсів експертною комісією був об’єктом претензій викладачів через надмірну його складність. Наявні результати свідчать, що зміни, внесені до процесу атестації на початку звітного періоду не надто вплинули на загальну ефективність процесу. Атестація дистанційних курсів на рівні експертної комісії, формування їх англомовних версій, має важливе значення для перспективи представлення і популяризації освітніх можливостей Університету в глобальному освітньому просторі.

Кафедри, які характеризуються низькими результатами по сертифікації викладачів, % сертифікованих

Кафедри, які характеризуються низькими результатами у забезпеченні дисциплін дистанційними курсами, % дисциплін

Загальна кількість атестованих дистанційних курсів складає 147, що становить 21% від загальної кількості розроблених. При цьому кафедральну атестацію пройшли 363 курси, атестацію на рівні науково-методичної ради факультетів 327, відповідно 51,9% і 46,7% від загальної кількості розроблених курсів.

У звітному періоді діяльність з підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів характеризуються наступними результатами: загальна кількість осіб, які пройшли навчання становить 851 особа проти 1024 минулого року. Грошовий еквівалент результатів роботи становить понад 575 тис. грн.

Підвищення кваліфікації пройшли 333 особи. З них 66% проходили підвищення кваліфікації за програмами «Організація та управління діяльністю ОСББ» та «Особливості бухгалтерського обліку і управління діяльністю ОСББ». Серед слухачів зазначених програм мешканці міст Харків, Полтава, Чугуїв. Традиційними напрямами підвищення кваліфікації залишаються «Оцінка нерухомості», «Удосконалення навчального процесу з використанням системи дистанційного навчання Moodle», «Підвищення кваліфікації для керівників, інженерів і лаборантів бактеріологічного аналізу лабораторій контролю якості води».

У звітному періоді 329 слухачів пройшли навчання за програмою «Загальні питання охорони праці». В їх числі фахівці таких підприємств як АК «Харківобленерго», КП «Харківські теплові мережі, КП «Жилкомсервіс», КП «Міськсвітло», та інші, в тому числі 14 співробітників нашого університету. За програмою «Правила експлуатації теплового обладнання споживачів» пройшли навчання 14 співробітників університету.

Продовжують функціонувати курси іноземних мов (англійська, польська). У звітному періоді середньомісячна кількість слухачів становить 75 осіб, 14 з них вивчали польську мову.

Подальшого розвитку набула робота з представниками виконавчої влади, депутатами Харківської міської ради в контексті виконання Комплексної програми розвитку місцевого самоврядування в м. Харкові на 2012 – 2020 роки. Семінари за темами «Запровадження гендерних підходів в діяльність місцевого самоврядування», «Децентралізація в Україні», «Наукові аспекти екологічної безпеки природокористування» відвідали 100 осіб.

Набирають вагу і активно розвиваються Центр регіонального розвитку і Центр стратегічної аналітики та антикорупційного менеджменту. Результатом роботи за минулий навчальний рік є активна участь представників зазначених структур у багатьох наукових, методичних, соціальних проектах і заходах за тематикою роботи. Важливим результатом діяльності центрів є запровадження у навчальний процес здобутків їх наукової і методичної роботи, провідних міжнародних практик. Водночас, важливою складовою у функціонуванні цих структур є работа для зовнішнього замовника. Актуальним залишається питання комерціалізації результатів наукової, методичної роботи, тренінгова діяльність.

Подальшого розвитку набула структура навчально-наукового інституту післядипломної освіти, заочно-дистанційного навчання та підвищення

кваліфікації. Створено локальні сектори заочного (дистанційного навчання) в м. Охтирка та м. Первомайськ Харківської області.

Результатом роботи з впорядкування та розвитку організаційної структури Університету впродовж 2016-2017 навчального року є:

– створено «Науково-навчальний інститут підготовки кадрів вищої кваліфікації»;

– кафедра «Геоінформаційних систем, оцінка землі та нерухомого майна» перейменована на «Земельного адміністрування та геоінформаційних систем».

Активною характеризується виховна робота зі студентською молоддю, реалізація інших соціальних проектів та ініціатив.

Виховна робота в Університеті спрямована на реалізацію концептуальних положень Конституції України, Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», «Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді», Статуту університету, Концепції національного виховання ХНУМГ ім. О.М. Бекетова».

Суттєву увагу у звітному періоді приділено організації роботи кураторів академічних груп. Зокрема, більш виваженою стала практика призначення кураторів, кураторами академічних груп призначені доценти, старші викладачі з досвідом роботи. З метою систематизації виховної роботи, підвищення ефективності її організації, запроваджено практику інтеграції розкладу кураторських годин до розкладу навчальних занять академічної групи.

Новацією минулого року є практика детального аналізу рівня організації позанавчальної роботи на кафедрах. Зокрема, вивчено та проаналізовано стан позанавчальної роботи на кафедрі експлуатації газових і теплових систем факультету інженерних мереж та екології міст, кафедрі земельного адміністрування та геоінформаційних систем будівельного факультету. У наступному році цю роботу буде продовжено з подальшою систематизацією та розповсюдженням корисного досвіду.

З метою реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді виконується план заходів на 2016-2017 н.р. вже другий рік поспіль проходять загальноуніверситетські заходи «День вишиванки», «День Європи», заходи до Дня примирення і до Дня Перемоги. Студенти університету є активними учасниками всеукраїнських акцій «Чисте довкілля», «Зелена весна», «Від серця» та інших.

У звітному періоді традиційно проведені зустрічі студентів 1-2 курсів всіх факультетів денної форми навчання з ректором університету у форматі «питання-відповідь». Другий рік поспіль активними учасниками цих зустрічей є керівниками базових структурних підрозділів, Первинна профспілкова організація студентів, Студентський Сенат. В межах цієї роботи студентам представлено презентації новацій в освітній, науковій діяльності Університету,

розвитку інформаційних ресурсів, можливостей для міжнародної мобільності, особистого та професійного розвитку. Окремо проведено зустрічі зі студентами, які потребують додаткового соціального захисту. Практика проведення такої роботи дає позитивні результати: зростає рівень мотивації до навчання та загальна ініціативність студентів в навчальній, науковій, організаційній роботі, змінюється сприйняття студентами своєї ролі в університеті, як активних учасників його розвитку.

Профспілковий комітет студентів, Студентський Сенат відіграють важливу роль в організації виховної роботи. Їх активна діяльність знаходить своє підтвердження у реалізації чисельних проектів і заходів. Традиційним є організація і проведення конкурсів «Містер Університет», «Міс Університет». Продовжують роботу ініціативи минулих років, зокрема студентське радіо та анонімний он-лайн ресурс для звернень студентів, електронна система «субсидія в один клік».

За минулий рік Студентський Сенат брав участь у багатьох міжнародних, всеукраїнських та міських конференція, форумах серед яких:

– X Всеукраїнський з'їзд представників органів студентського самоврядування;

– Міжнародний форум «Дискримінація: від усвідомлення до протидії»;

– Круглий стіл з питань обговорення та формування спільного Плану заходів євроінтеграційних проектів на II півріччя 2017 року.

Члени Студентського сенату активні учасники обласних, міських і університетських заходів: презентація «Школи лідерства голови Харківської обласної державної адміністрації»; День Соборності; урочиста церемонія з нагоди Дня Пам’яті та примирення, урочиста церемонія підняття Державного Прапора України та Прапора Європейського Союзу; IV Харківський міжнародний марафон; акції до Дня боротьби зі СНІДом та «Зробимо Україну чистою», багато інших заходів.

Активна робота знаходить відображення і у кількості нагород. На щорічному районному етапі міського конкурсу «Молода людина року» наші студенти традиційно в числі лауреатів та переможців.

Студентство являє собою вагомий потенціал для подальшого розвитку Університету. Формування належних умов для активного залучення студентської молоді до проектів розвитку Університету, його культурних та громадських ініціатив, розвиток необхідної нормативної бази залишається в колі пріоритетних завдань. Зокрема, у наступному навчальному році належну увагу необхідно приділити активній участі студентської молоді у реалізації процедур, передбачених внутрішньою системою забезпечення якості освіти.

Важливою складовою виховної роботи є формування культури здорового способу життя. Регулярним є проведення циклу лекцій щодо формування здорового способу життя, санітарно-профілактичні і спортивні заходи.

У 2016–2017 навчальному році студентами і співробітниками Університету завойовано 86 нагород у спортивних змаганнях різного рівня, а саме:

– у міжнародних змаганнях (чемпіонати світу та Європи) всього завойовано 3 медалі: золотих – 1, бронзових – 2;

– у всеукраїнських змаганнях (чемпіонати України, обласні чемпіонати та Універсіади) всього завойовано – 83 медалей, з них: золотих – 22, срібних – 21, бронзових – 40.

Позитивно характеризується динаміка результативності спортсменів Університету порівняно з минулими роками. Розширюється спектр видів спорту, підготовка за якими доступна в Університеті. У поточному навчальному році у щорічній Спартакіаді серед студентів ВНЗ Університет виставив 29 команд з 24 видів спорту. Вперше сформовані команди з жіночого гандболу та черлідингу. На наступний рік заплановано виступи команд з чоловічого гандболу та регбі.

У 2017 році вступила в дію постанова Кабінету Міністрів України від 09 грудня 2015 року № 1045 про проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості населення України, яка передбачає обов’язкове тестування учнівської та студентської молоді. На виконання зазначеної постанови розроблено відповідне положення, проведено тестування студентів 1-2 курсів. У новому навчальному році цю роботу буде продовжено.

Іншим напрямком виховної роботи є розвиток творчих здібностей студентів. Площадкою для реалізації творчого потенціалу є студентський клуб, в якому діють 12 колективів за різноманітними напрямками: вокал, театр пісні, сучасні, східні, естрадні, бальні танці, колектив оригінального жанру і багато інших.

Студентський клуб за 2016-2017 навчальний рік проводив традиційні масові заходи: свято першокурсника «Посвята в студенти», конкурс «Дебют першокурсника 2016»; урочисте вручення дипломів відмінникам навчання до Дня Студента, конкурс вокалістів «Голос ХНУМГ-2016», конкурсно-розважальна програма до Дня закоханих «Музика любові і надії», «Містер Університет - 2017», «Міс Університет- 2017», конкурс КВК на «Кубок ректора», театральний колектив «Свій театр» представив новий спектакль «Цей вільний», та багато інших заходів. Творчі колективи Університету беруть участь і займають призові місця на різноманітних регіональних та всеукраїнських конкурсах. Позитивно характеризується динаміка щодо кількість заходів, в яких брали участь колективи студентського клубу, та які були проведені в Університеті, у звітному періоді 78 проти 53 у минулому навчальному році.

Серед актуальних питань реалізації творчого потенціалу студентської молоді залишається питання відбору та заохочення до активної участі у творчих колективах Університету талановитих студентів початкових курсів. Не мають залишатись без належної уваги в межах поточної організаційно-виховної роботи факультету, успіхи і досягнення талановитої молоді. Не це мають звернути увагу декани факультетів, заступники деканів з виховної роботи, куратори академічних груп.

В першій половині 2017 року Університет відзначив дві знакові події 95 річчя від дня створення у 1922 році Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова та 155-річчя від дня народження академіка архітектури Олексія Миколайовича Бекетова.

З нагоди ювілеїв в Університеті проведено різноманітні заходи, виставки присвячені історії Університету та архітектурній спадщині академіка архітектури О.М. Бекетова. В рамках ювілейних заходів, спільно з давнім партнером Університету – Центральним державним науково-технічним архівом України, в музейному комплексі Університету була представлена нова виставка «Архітектурна спадщина О.М. Бекетова в місті Харкові. Збереження та реставрація».

У сучасному ХНУМГ ім. О.М. Бекетова велика увага приділяється пропагуванню дбайливого ставлення до спадщини. Колектив Університету прагне виховувати в нинішньому поколінні студентів любов і повагу до історії навчального закладу, рідного Харкова, популяризуючи в молодіжному середовищі спадщину видатних особистостей Університету.

З метою подальшого всебічного дослідження історії, розвитку, збагачення традицій і досягнень навчального закладу продовжує свою роботу Рада зі спадщини Університету та «Фонд історичної, освітньої, наукової, інтелектуальної та культурної спадщини». За період 2016-2017 р. було значно розширено роботу з вивчення історичного минулого Університету, до пошуково-дослідницької роботи залучалися викладачі, аспіранті, студенти, громадські організації університету, що сприяло підвищенню інтересу до історії ХНУМГ імені О. М. Бекетова.

Згідно затвердженої Концепції загальноуніверситетського проекту «Спадщина університету» у 2016-2017 році колективом Університету проведені різноманітні дослідження та цікаві заходи.

Яскраво та масштабно проведено заходи з нагоди 60-річчя створення студентських будівельних загонів ХІІКБ: круглий стіл, тематичні виставок зібрали декілька поколінь випускників Університету. Поточний навчальний рік був наповнений численними заходами по відзначенню ювілеїв видатних особистостей Університету, ювілейних дат структурних підрозділів. До кожної визначної події колективами структурних підрозділів, співробітниками

музейного комплексу, наукової бібліотеки Університету було підготовлено нові музейні експозиції, книжкові виставки, історичні буклети, альманахи. Експонати, раритетні документи, книги, фотографії, нові історичні знахідки знайомили сучасний колектив студентів, викладачів, співробітників з надбанням минулих поколінь. Справжньою окрасою всіх заходів зі спадщини стали цікаві сценарії музично-театральні привітання талановитих учасників творчих колективів студентського клубу.

У звітному періоді «Фонд зі спадщини університету» поповнився персональними архівними фондами видатних особистостей - відомих архітекторів О.В. Лінецького, В.Л. Антонова, геодезиста і картографа Л.К. Войславського, заслуженого професора, начальника НДС (1976-2011 рр.) М.С. Золотова. Незабаром колектив Університету ознайомиться з новими надходженнями на виставках в університетському музейному комплексі.

Доброю традицією стало щорічне проведення науково-історичної конференції «Спадщина університету: Історія. Освіта. Наука. Культура. Особистість», яка висвітлює події та здобутки минулих років, імена видатних вчених, що склали потужний фундамент для сучасного університету. Приємно відзначити інтерес до цієї роботи співробітників і студентів Університету, використання в цих дослідженнях архівних джерел та музейних фондів. Яскравим прикладом цієї роботи у звітному періоді є доповіді-виступи на секції «Дослідження архітектурної спадщини університету». Представлені на конференції доповіді та науково-історичні дослідження видані у збірнику конференції «Спадщина університету».

Унікальна колективна робота по збереженню та дослідженню спадщини Університету стає постійною внутрішньою політикою нашого навчального закладу. Зберігаючи вірність кращим традиціям колектив активно впроваджує нові підходи і методи в сфері усіх сфер своєї діяльності, зміцнюючи статус Університету в науково-освітньому товаристві.

2. НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА

Серед основних трендів реформування вищої освіти найбільш помітним є зростання ролі наукової активності серед критеріїв оцінки діяльності як вищого навчального закладу так і науково-педагогічних працівників.

Підвищено вимоги до наукової активності для отримання наукових звань, якості наукових робіт та публікацій. Визначальна роль наукової активності передбачена ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності, критеріями до участі у конкурсі на розміщення державного замовлення на підготовку фахівців. Значно розширено перелік кількісних і якісних показників наукової активності, рівня комерціалізації наукових здобутків у наявних рейтингових та конкурсних системах. Наукова активність фактично стає перепусткою на ринок освітніх послуг.

Іншою складовою зростання ролі наукової активності є її потенціал. Науково-дослідна робота стає одним з найперспективніших джерел у забезпеченні фінансової стабільності Університету у довгостроковій перспективі, фінансового добробуту науково-педагогічних працівників.

Підсумки наукової діяльності Університету за 2016 рік характеризуються такими показниками. Виконано науково-дослідних робіт на суму 7232,647 тис. грн.:

– отримано від держави 1315,953 тис. грн., в тому числі 411,094 тис. грн. на виконання фундаментальних досліджень, 904,859 тис. грн. на виконання прикладних;

– обсяг виконаних госпдоговірних науково-дослідних робіт – 5916,694 тис. грн.

Порівняно з показниками 2015 року загальна сума науково-дослідних робіт є більшою майже на 40%. Зростання обсягів науково-дослідної роботи яка фінансується за кошти державного бюджету становить 30,8%, збільшення обсягу надходжень від виконання госпдоговірних науково-дослідних робіт становить 41,3% порівняно з 2015 роком. Виконання науково-дослідних робіт які фінансуються за кошти державного бюджету становить 100,3% від передбаченого стратегічним планом розвитку значення на 2016 рік, водночас, аналогічний показник по госпдоговірним роботам становить лише 53,8%.

Комерціалізація наукової діяльності залишається в колі найважливіших завдань в діяльності колективів кафедр і науково-дослідних центрів. Позитивну динаміку обсягів надходжень від науково-дослідних робіт фактично забезпечують декілька кафедр Університету, лідером серед яких є кафедра будівельних конструкцій. Активно у цьому напрямі працюють кафедра інженерної екології міст, кафедра електричного транспорту, кафедра транспортних систем і логістики. Водночас, жодних позитивних зрушень у цій

роботі на кафедрі експлуатації газових і теплових систем, кафедрі механіки ґрунтів, фундаментів та інженерної геології, кафедрі технології будівельного виробництва і будівельних матеріалів, кафедрі земельного адміністрування та геоінформаційних систем, кафедрі охорони праці та безпеки життєдіяльності. В край низьким порівняно з потенціалом є результат роботи кафедр факультету електропостачання та освітлення міст.

Статистика розподілу обсягів надходжень від виконання госпдоговірної тематики за підсумками 2015 – 2016 років характеризує кількісний вимір активності у цій роботі по факультетах.

Розподіл обсягів надходжень від виконання госпдоговірної тематики за підсумками 2015 – 2016 років.

Факультет	Надходження, %	
	2015 рік	2016 рік
Будівельний	51	64,3
Транспортних систем та технологій	14,2	16,3
Інженерних мереж та екології міст	9,3	8
Менеджменту	6,8	4
Електропостачання та освітлення міст	5,9	0,1
Економіки та підприємництва	3,2	3,7
Архітектури, дизайну та образотворчого мистецтва	2,3	0,6
Інші структури	7,3	3

Вкотре необхідно наголосити, що комерціалізація наукової діяльності є необхідною умовою для існування навчального закладу в довгостроковій перспективі, формування ефективної системи комерціалізації наукової діяльності має стати об’єктом постійної уваги для колективів кафедр, наукових центрів Університету.

Обсяг виконаних госпдоговірних науково-дослідних робіт станом на червень 2017 р. становить 583,272 тис. грн. Укладено 38 госпдоговорів на суму 3827,573 тис. грн. і 1500 євро.

Загальна вартість договорів у гривневому еквіваленті складає лише 37,2% від показника, передбаченого стратегічним планом розвитку Університету на 2017 рік. Вкрай низькою характеризується активність у цій роботі наукових центрів, лабораторій Університету – 15,2% від показника, передбаченого стратегічним планом розвитку на 2016 рік. Нульовий результат зберігається по науково-виробничим центрам коледжів. Обсяг укладених госпдоговорів за факультетами та центрами Університету наведено у таблиці.

Обсяг госпдоговірних науково-дослідних робіт станом на червень 2017 р.

Факультет, центр	Укладено договорів, грн.
Будівельний	3145393,18
Архітектури, дизайну та образотворчого мистецтва	-
Інженерних мереж та екології міст	85472 грн., 1500 євро
Транспортних систем та технологій	213252
Електропостачання та освітлення міст	64580
Економіки та підприємництва	217793
Менеджменту	44043
Навчально-науковий інститут післядипломної освіти, заочного (дистанційного) навчання та підвищення кваліфікації	-
Студентське проектне бюро	57040
Науково-дослідний Центр світлотехнічних вимірювань	12700
ОВЦ «Сучасні технології в енергетиці»	-
Центр регіонального розвитку	-
Центр стратегічної аналітики та антикорупційного менеджменту	-
НВЦ «Оцінка, землеустрій та кадастр»	-

У 2016 році за рахунок коштів загального фонду державного бюджету виконувалися три фундаментальних і п’ять прикладних досліджень.

У результаті конкурсного відбору у 2017 році Університет виконує сім держбюджетних науково-дослідних робіт, з них: три – фундаментальні (керівники: проф. Шпачук В.П., проф. Лобашов О.О., проф. Момот Т.В.) та чотири – прикладних (керівники: проф. Стольберг Ф.В.; проф. Чумаченко І.В.; проф. Полив’янчук А.П.; доц. Плюгін В.Є.) на загальну суму 1643,0 тис. грн.

Цей показник на 25,3% вищий порівняно з результатами 2016 року. Водночас, складає лише 71,1% від показника, передбаченого стратегічним планом розвитку Університету на 2017 рік. Нереалізованим в цій роботі залишається потенціал кафедри електричного транспорту, кафедри водопостачання, водовідведення та очищення вод, кафедри містобудування, кафедри міського будівництва, кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності, кафедри механіки ґрунтів, фундаментів та інженерної геології, кафедри менеджменту і адміністрування, кафедри світлотехніки і джерел світла.

Важливою складовою реалізації проектів наукових досліджень і розробок є залучення до їх виконання аспірантів і студентської молоді. У 2016 році для виконання госпдоговірних науково-дослідних робіт залучено 32 студента, 27 студентам нараховано заробітної плати на суму 50,835 тис. грн. Станом на червень 2017 р. у виконанні госпдоговірних науково-дослідних робіт брали участь 56 студентів. Шістьом студентам нараховано заробітну плату на суму 12,516 тис. грн. Питання залучення студентської молоді до виконання науково-

дослідних робіт в останні роки не залишається без уваги, втім наявні результати залишаються вкрай низькими, становлять менше 5% від показників, передбачених стратегічним планом розвитку Університету 2016, 2017 років. Виправляння цієї ситуації не можливе при наявній активності у виконанні госпдоговірних науково-дослідних робіт базових кафедр, наукових центрів Університету.

Активна робота з науково-дослідницького забезпечення розвитку житлово-комунального господарства укріплює позиції Університету як потужного центру з наукових досліджень проблем житлово-комунального господарства, сталого розвитку міст, міської енергетики, транспорту. У 2016 році науковці Університету взяли участь у виконанні науково-дослідних робіт за замовленням:

– Міністерства освіти і науки України;

– Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України;

– Міжнародного агентства з атомної енергетики;

– Департаменту капітального будівництва Харківської обласної державної адміністрації;

– Департаменту будівництва та шляхового господарства Харківської міської ради;

– Департаменту комунального господарства Харківської міської ради;

– Департаменту інфраструктури Харківської міської ради;

– Лозівської міської ради;

– Адміністрації Жовтневого району Харківської міської ради;

– Державного підприємства «Гутянське лісове господарство» Харківського обласного управління лісового та мисливського господарства Державного агентства лісових ресурсів України;

– комунальних підприємств житлово-комунального господарства України;

– інших замовників.

На замовлення Міністерства освіти і науки України у 2017 році Університет виконує спільний науково-дослідний проект в рамках українсько-молдовського науково-технічного співробітництва (науковий керівник – д.т.н., проф. Говоров П.П.).

30 травня 2017 р. Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України визнало Університет переможцем відкритих торгів на виконання науково-дослідної розробки «Аналіз вітчизняної нормативної бази та світового досвіду з питань розрахунку витрат тепла у разі коли опалювальні пристрої в квартирі багатоквартирного будинку обладнано приладами-розподілювачами теплової енергії або коли потужність приладів опалення (радіаторів) не відповідає розрахунковій та розробка пропозицій щодо проекту Методики розрахунку витрат тепла у разі коли опалювальні пристрої в

квартирі багатоквартирного будинку обладнано приладами-розподілювачами теплової енергії або коли потужність приладів опалення (радіаторів) не відповідає розрахунковій» (науковий керівник – к.т.н., доц. Гранкіна В.В.).

Участь у тендерних торгах є однією з можливостей розширення кола робіт за госпдоговірною тематикою. Активною робота у цьому напрямі має бути у наступному навчальному році.

Результати наукових досліджень Університету викладено в монографіях, підручниках, статтях. Ключовим індикатором в цій роботі є кількість публікацій у міжнародних наукометричних базах (Scopus, Web fo Science, Index Copernicus). Спостерігається позитивна динаміка за кількістю таких публікацій, водночас, цей показник залишається меншим за 10% від загальної кількості статей. Кількість опублікованих статей в базі Scopus у 2016 році становить 27 одиниць – четверту частину від показника, передбаченого стратегічним планом розвитку Університету. Варто також зазначити, що наявний результат публікацій у наукометричній базі Scopus забезпечено науково-педагогічним колективом кафедри інженерної екології міст.

Низькими залишаються показники по кількості англомовних матеріалів у виданнях, що входять до наукометричних баз даних або опубліковані в зарубіжних виданнях на офіційних мовах Європейського Союзу.

Статистика публікацій науковцями Університету у вітчизняних і закордонних виданнях останніх двох років наведена в таблиці.

Статистика публікацій у вітчизняних і закордонних виданнях

Показники	Рік	
	2015	2016
Монографій	44	45
з них:		
- опублікованих в Україні	44	39
- зарубіжних виданнях	6	6
Підручників та навчальних посібників	44	32
Опубліковано статей:	979	1007
з них:		
- наукових публікацій закордоном	135	127
- у міжнародних наукометричних базах даних (Scopus, Web fo Science, Index Copernicus)	18	88
- у інших наукометричних базах даних	23	48

Висвітлення результатів власних наукових досліджень в наукових виданнях, що входять до міжнародних науко-метричних баз залишається одним з ключових пріоритетів в науковій діяльності колективу Університету.

Продовжується робота по розвитку власних наукових видань. Змінено формат науково-технічного збірника «Комунальне господарство міст» відповідно до міжнародних вимог, до складу редакційної колегії включено міжнародних

експертів. Збірник виходить у двох серіях: «Технічні науки та архітектура» та «Економічні науки». У 2016 р. було видано чотири збірки серії «Технічні науки та архітектура» та три збірки серії «Економічні науки». Станом на червень 2017 р. видано 1 збірка серії «Технічні науки та архітектура» та 1 збірка серії «Економічні науки». Триває робота по включенню зазначених видань до міжнародних наукометричних баз.

Разом із Академією наук вищої школи України видається міжнародний науково-технічний журнал «Світлотехніка та електроенергетика», формат якого також було змінено у відповідності до міжнародних вимог. У 2016 році журнал включено до наукометричної бази Index Copernicus. За минулий рік видано 3 номери журналу, 1 номер видано у поточному році.

Триває робота над підготовкою наукового видання «Енциклопедія житлово-комунального господарства України».

Важливою характеристикою діяльності Університету є позиції у вітчизняних і міжнародних рейтингах.

У світовому рейтингу Webometrics (липень 2017 р.) серед українських вишів Університет отримав 21 позицію (в липні 2016 р. — займав 26 позицію).

У світому вебометричному рейтингу репозиторіїв цифровий репозиторій Університету в липні 2017 р. отримав четверту позицію в Україні, аналогічним є результат минулого року.

Веб-портал UniRank, який представляє неакадемічний рейтинг вищих навчальних закладів світу, виходячи з популярності їхніх офіційних веб-сайтів, оприлюднив рейтинг за 2017 рік. Наш Університет вперше приймав участь у цьому рейтингу і отримав 12 позицію серед українських вишів.

Видавничою службою «УРАН», на замовлення сайту Освіта.ua, здійснено наукометричний моніторинг суб’єктів науково-видавничої діяльності України за показниками бази даних Scopus, на підставі якого складено рейтинг українських вищих навчальних закладів. Згідно з даними рейтингу, станом на квітень 2017 року, Університет з індексом Гірша 9 серед університетів України піднявся — на 63 місце (82 у попередньому рейтингу).

Лабораторія Cybermetrics оприлюднила четвертий рейтинг прозорості університетів на основі даних цитованості їх провідних вчених. Для аналізу використовувалися офіційні інституційні профілі Google Scholar Citations або стандартизовані домени або поштові адреси ВНЗ. З кількістю цитувань – 4874 Університет отримав 3098 позицію у світі і 26 позицію в Україні.

Незмінною залишається позиція Університету у рейтингу вищих навчальних закладів «Топ-200 Україна». Третій рік поспіль Університет займає 108 місце.

Найавторитетнішим вітчизняним рейтингом є Консолідований рейтинг вищих навчальних закладів України. У 2017 році рейтинг включає 288 вишів III-

IV рівнів акредитації. Консолідований рейтинг підсумовує загальні рейтингові місця навчальних закладів за версією «Топ-200 Україна», «Scopus» та «Вебометрикс». У консолідованому рейтингу вищих навчальних закладів України Університет піднявся на 50 місце (53-54 у попередньому рейтингу).

В 2017 р. Університет прийняв участь у рейтингу — Бібліометрика української науки, який має декілька номінацій. За кількістю бібліометричних портретів учених Університет займає восьме місце в Україні.

У рейтингу наукових колективів з індексом Гірша 41 Університет займає 29 місце серед вишів України, поступившись 6 позиціями порівняно з минулим роком.

Гіршими порівняно з результатами минулого року є показники у рейтингу наукових видань. Науково-технічний збірник Комунальне господарство міст займає 66 позицію з індексом Гірша 11 (у попередньому – 61-76 позицію з індексом Гірша 9). Міжнародний науково-технічний журнал Світлотехніка та електротехнології, з індексом Гірша 4 займає 276-331 позицію серед наукових видань України (у попередньому – 207-246 позицію з індексом Гірша 4).

Бібліометрика української науки надала дані про публікаційну активність в Scopus вищих навчальних закладів України в 2014, 2015 та 2016 роках і статистику цитувань їх публікацій відповідно у 2014-2016, 2015-2016 та 2016 роках. У таблицю включено вищі навчальні заклади, що мають хоча б одну публікацію у 2016 році. Їх упорядкування проведено за кількістю публікацій у 2016 році. Станом на грудень 2016 р. в цьому рейтингу Університет отримав 74 позицію серед вишів України.

За 2016 рік працівники Університету прийняли участь у 244 міжнародних наукових конференціях, з них у 37 за межами України. Активність Університету у проведенні наукових заходів надана в таблиці.

Проведення наукових заходів

Конференції	Роки	
	2016	2017
Міжнародні	12	10
Всеукраїнські	4	7
у т. ч. зареєстровані у МОН України	13	17
Всього	16	17

Університет активно приймає участь у громадському житті країни. Серед заходів, проведених на базі нашого Університету у звітному періоді необхідно відзначити наведені нижче.

16 вересня 2016 року на Міжнародному форумі «Харків – стратегія успіху» відбулася урочиста церемонія нагородження переможців конкурсу інвестиційних проектів.

Проект Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова та Індустріальної Групи «УПЕК» «Створення у Харкові першого в Україні демонстраційного ZEB – Центру енергозберігаючих технологій» отримав І місце у номінації «Кращий інвестиційний проект у сфері паливно-енергетичного комплексу та забезпечення ефективності».

Під час форуму також відбулася презентація проекту Стратегії розвитку міста Харкова до 2020 року, в розробці якої брали активну участь відомі фахівці нашого Університету.

24 листопада 2016 року у Харківському національному університеті міського господарства імені О.М. Бекетова пройшов Форум місцевого самоврядування «Секторальні реформи в призмі децентралізації: місцеві фінанси, сталий розвиток, земля і майно, житлово-комунальне господарство».

У форумі взяли участь Віце-прем'єр-міністр - міністр регіонального розвитку України Геннадій Зубко, Голова Харківської обласної державної адміністрації Юлія Світлична, Перший заступник голови Харківської обласної ради Віктор Коваленко, Перший заступник міського голови Харкова Ігор Терехов, Виконавчий директор Асоціації міст України Мирослав Пітцик, Ректор Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова Володимир Бабаєв, представники галузевих міністерств, профільних парламентських комітетів, органів місцевого самоврядування, проектів міжнародної технічної допомоги, науковці та експерти.

Захід проведено Асоціацією міст України в рамках проекту USAID «Розробка курсу на зміцнення місцевого самоврядування в Україні» (ПУЛЬС), який спрямований на посилення місцевого самоврядування, поглиблення демократії, поліпшення умов для розвитку громад.

1 грудня 2016 р. на засіданні Державної комісії з питань Державного реєстру наукових установ, яким надається підтримка держави, Університет включено у цей Реєстр.

23 лютого 2017 р. Прем’єр-міністр України Гройсман Володимир Борисович відвідав Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова. На зустрічі також були присутні перший заступник Міністра освіти і науки України Ковтунець В.В., голова Харківської обласної державної адміністрації Світлична Ю.О., голова Харківської обласної ради Чернов С.І. Гості ознайомилися з роботою колективу Університету, який на сьогодні є найстарішим в Україні вищим навчальним закладом галузевого спрямування і готує фахівців всіх освітньо-кваліфікаційних рівнів з комплексу спеціальностей і спеціалізацій для забезпечення життєдіяльності сучасних міст та їх подальшого сталого розвитку.

У 2016 р. Університетом спільно з Харківською Обласною державною адміністрацією та Харківською міською радою проведено 14 заходів, серед яких

семінари, форуми, науково-практичні конференції міжнародного рівня, круглі столи з обговорення питань трансформації нормативної бази житлово-комунального господарства, проблем імплементації положень Закону України «Про вищу освіту», та інші заходи.

Наукові досягнення Університету презентуються на міжнародному та національному рівні шляхом участі у виставках.

На VIII міжнародному форумі «Інноватика в сучасній освіті» та IV міжнародній виставці «World Edu», організаторами яких виступила Компанія «Виставковий Світ» за підтримки та участі Міністерства освіти і науки України і Національної академії педагогічних наук України, Університет удостоєно Почесною нагородою «Лауреат конкурсу I ступеня «Видатні науково-практичні досягнення в освіті» у номінації «Електронний освітній ресурс» за розробку та упровадження системи забезпечення якості освітньої діяльності вищого навчального закладу на платформі BUSINESS STUDIO.

В номінації «Сучасні інформаційні системи, технічні засоби навчання, технології та рішення для впровадження в освітню практику» Університет нагороджено дипломом «Лауреат конкурсу I ступеня».

На VIII міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти» та V міжнародній виставці освіти за кордоном «World Edu», організатором яких є компанія «Виставковий Світ» за підтримки та участі Міністерства освіти і науки України і Національної академії педагогічних наук України, Університет удостоєно Почесною нагородою рейтингового виставкового конкурсу Гран-Прі «Лідер наукової та науково-технічної діяльності».

В тематичній номінації «Інновації в упровадженні в освітню практику системи дистанційного навчання» за інноваційну розробку «Упровадження Майкрософт Imagine Academy в освітню практику дистанційного навчання вищого навчального закладу» Університет нагороджено Золотою медаллю. Відповідно до рейтингу вищих навчальних закладів України за показниками міжнародної наукометричної бази даних SciVerse Scopus вручено сертифікат «Якості наукових публікацій».

Університет відзначено Почесним дипломом за активну участь у створенні сучасної якісної системи національної освіти.

Актуальним питанням у науково-дослідній роботі є розвиток винахідницької діяльності, зокрема охорони об’єктів інтелектуальної власності, створених у результаті виконання наукових досліджень, роботи над докторськими, кандидатськими дисертаціями тощо. У 2016 р. було подано 20 заявок на отримання правоохоронних документів на результати інтелектуальної діяльності, з них 5 – на винаходи, 15 – на корисні моделі. Отримано 12 правоохоронних документів на результати інтелектуальної діяльності.

Станом на червень 2017 р. Університетом подано 18 заявок на отримання правоохоронних документів на результати інтелектуальної діяльності, з них 3 – на винаходи, 15 – на корисні моделі. Отримано 8 правоохоронних документів з них: на корисну модель – 7, винахід – 1. Подано 1 заявку на отримання авторського свідоцтва та отримано 3 позитивних рішення на отримання авторського права.

Статистика останніх років свідчить про загальну позитивну динаміку, водночас, за результатами 2016 року це лише 33,3% порівняно з показником, передбаченим стратегічним планом розвитку Університету на 2016 рік. Повну відсутністю уваги до цієї роботи демонструють кафедри факультету архітектури, дизайну та образотворчого мистецтва, факультету економіки та підприємництва, факультету менеджменту. Низьким, порівняно з потенціалом, залишається результат на факультеті електропостачання і освітлення міст, будівельному факультеті. Активізація роботи у цьому напрямі має бути внесена до завдань колективів кафедр відповідних факультетів на наступний навчальний рік.

Актуальними залишаються заходи з популяризації і належного інформаційного забезпечення винахідницької діяльності, зокрема проведення відповідних семінарів для науково-педагогічних працівників.

Підтвердженням ефективної роботи, важливою іміджевою складовою є різноманітні нагороди та відзнаки наших колег. Згідно постанови Комітету з державних премій України в галузі науки і техніки № 2 від 01.06.2016 р. та № 6 від 10.10.2016 р. стипендії Кабінету Міністрів України для молодих вчених продовжують отримувати такі співробітники Університету:

– Шевченко Тамара Олександрівна, кандидат технічних наук, доцент кафедри водопостачання, водовідведення та очистки вод;

– Вотінов Максим Алекович, канд. архітектури, завідувач кафедри основ архітектурного проектування та рисунку.

– Єсіна Валерія Олександрівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки підприємств, бізнес-адміністрування та регіонального розвитку;

– Смірнова Ольга В’ячеславівна, кандидат архітектури, асистент кафедри архітектури будівель і споруд та дизайну архітектурного середовища;

– Табачніков Сергій Володимирович, кандидат технічних наук, старший викладач кафедри механіки ґрунтів, фундаментів та інженерної геології.

У 2016 році в XVIII обласному конкурсі «Вища школа Харківщини – кращі імена» взяли участь 167 науково-педагогічних працівників з 33 вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації. Переможцем в номінації «Науковець» став наш колега, доктор технічних наук, професор кафедри системи електропостачання та електроспоживання міст Плюгін Владислав Євгенович.

Серед чисельних здобутків наших колег необхідно відмітити:

– присвоєння почесного звання «Заслужений працівник освіти України» декану факультету архітектури, дизайну та образотворчого мистецтва, кандидату технічних наук, доценту Рищенко Тетяні Дмитрівні;

– обрання академіком Академії наук вищої освіти України завідуючої кафедрою економіки підприємств, бізнес-адміністрування та регіонального розвитку, д.е.н., професора, Димченко Олени Володимирівни;

– обрання до складу Аудиторської палати України професора кафедри фінансово-економічної безпеки, обліку і аудиту, д.е.н., професора Харламової Олени Вікторівни;

– отримання Нагороди імені Івана Виговського під Патронатом Президента Республіки Польща професором кафедри історії і культурології, директором Українсько-польського культурно-освітнього центру, доктором історичних наук Жванко Любов'ю Миколаївною;

– присудження Державної премії України в галузі науки та техніки доктору сільськогосподарських наук, професору, завідувачу кафедрою лісового та садово-паркового господарства Ткачу Віктору Петровичу;

– присвоєння стипендії Президента України доктору технічних наук, професору, лауреату Державної премії України по архітектурі, заслуженому діячу науки і техніки України, завідувачу кафедрою будівельних конструкцій Шмуклеру Валерію Самуїловичу.

У 2016 році в ХНУМГ ім. О.М. Бекетова працювали 77 докторів наук, професорів, 351 кандидатів наук, доцентів, 12 лауреатів Державної премії України, 20 академіків галузевих академій, 15 членів-кореспондентів Національних галузевих академій наук України, понад 45 працівників мають почесні звання.

Підготовка кадрів вищої наукової кваліфікації є необхідною умовою розвитку Університету. В Університеті ведеться активна робота з удосконалення системи підготовки здобувачів у аспірантурі та докторантурі. Так на виконання вимог Закону України «Про вищу освіту» №1731-VII від 03.11.2016 р., та Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» № 922-VIII від 25.12.2015 р. в Університеті створено Навчально-науковий інститут підготовки кадрів вищої кваліфікації, визначено та ліцензовано найактуальніші напрями підготовки здобувачів, розроблено нові форми документів, які супроводжують їх освітню та науково-дослідницьку діяльність та актуалізовано графік навчання.

Окрім цього, у 2016 році спеціалізована вчена рада Д 64.089.02 отримала право приймати до розгляду та проводити захист дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) технічних наук за спеціальністю 05.22.09 «Електротранспорт», що зазначено в наказі МОН України № 515 від 16.05.2016 р.

У відповідності до наказу МОН України № 515 від 16.05.2016 р. відкрито спеціалізовану вчену раду Д 64.089.04 з правом прийняття до розгляду та

проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) технічних наук за спеціальностями 05.13.06 «Інформаційні технології» та 05.13.22 «Управління проектами і програмами».

Також у 2016 році спеціалізовані вчені ради: Д 64.089.01 та Д 64.089.03 пройшли переатестацію.

Було пройдено процедуру ліцензування аспірантури за 14 спеціальностями: 032 Історія та археологія, 051 Економіка, 071 Облік і оподаткування, 073 Менеджмент, 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, 122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології, 132 Матеріалознавство, 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка, 183 Технології захисту навколишнього середовища, 191 Архітектура та містобудування, 192 Будівництво та цивільна інженерія, 193 Геодезія та землеустрій, 275 Транспортні технології, 281 Публічне управління та адміністрування.

Продовжують працювати п'ять спеціалізованих вчених рад із захисту кандидатських та докторських дисертацій:

1. Д 64.089.01:

08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)»;

08.00.05 «Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка»;

21.04.02 «Економічна безпека суб'єктів господарської діяльності»;

2. Д 64.089.02

05.09.07 «Світлотехніка і джерела світла»;

05.22.09 «Електротранспорт»;

3. Д 64.089.03:

05.22.01 «Транспортні системи»;

05.01.04 «Ергономіка»;

4. Д 64.089.04:

05.13.06 «Інформаційні технології»;

05.13.22 «Управління проектами і програмами»;

5. К 64.089.05:

05.14.02 «Електричні станції, мережі і системи»;

05.24.04 «Кадастр та моніторинг земель».

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 996 від 11.07.2017 р. «Про затвердження рішень атестаційної колегії Міністерства щодо діяльності спеціалізованих вчених рад від 26 червня 2017 року» створено спеціалізовану вчену раду К 64.089.06 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата архітектури за спеціальностями:

18.00.01 «Теорія архітектури, реставрація пам'яток архітектури»;

18.00.04 «Містобудування та ландшафтна архітектура».

У 2016 р. в спеціалізованих Вчених радах було захищено 9 докторських та 29 кандидатських дисертацій. За поточний період 2017 року захищено 4 докторських та 9 кандидатських дисертацій.

Одним із важливих аспектів науково-дослідної діяльності Університету, дієвим засобом підготовки фахівців, є організація науково-дослідної роботи студентів. В Університеті діє студентське наукове товариство, яке сприяє науковій, винахідницькій і творчій діяльності студентів. Результати наукової роботи студентів щорічно презентуються на всеукраїнській студентській науково-технічній конференції Університету «Сталий розвиток міст» з виданням її програми та тез доповідей.

Позитивною тенденцією є зростання активності студентів у цій роботі, зокрема, зростає кількість наукових публікацій. У 2016 р. студенти Університету прийняли участь у 57 Міжнародних і Всеукраїнських конференціях, 26 – показник минулого року. Опубліковано 737 наукових публікацій, 719 – показник минулого року.

У 2016 - 2017 навчальному році у галузеві конкурсні комісії Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт було направлено 122 студентські наукові роботи за участю 146 студентів Університету. За підсумками другого туру Конкурсу отримано 28 дипломів за участю 40 студентів.

Отримано:

- дипломів I ступеня – 9 (15 студентів);
- дипломів II ступеня – 13 (19 студентів);
- дипломів III ступеня – 6 (6 студентів).

Кількість студентських наукових робіт направлених на конкурс становить 62,7% від показника передбаченого стратегічним планом розвитку на 2016 рік. Активність у цій роботі не має значної позитивної динаміки, зокрема без належної уваги ця робота залишається на факультеті електропостачання та освітлення міст. Кращою, порівняно з результатом минулого року є якість виконаних робіт, 32,8% робіт принесли нагороди, 28% - показник минулого року. Водночас, наявний рівень якості підготовки студентських наукових робіт не можна вважати прийнятним, на що мають звернути належну увагу завідувачі випускових кафедр.

Одним із видів науково-дослідної роботи студентів є їх участь в олімпіадах з навчальних дисциплін, напрямів і спеціальностей. Протягом багатьох років Університет є базовим ВНЗ з проведення II туру Всеукраїнських студентських олімпіад з навчальної дисципліни «Фізика» та зі спеціальностей «Транспортні системи» і «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування». За останні два роки цей перелік доповнено спеціальностями «Логістика», «Управління проектами». На сьогодні Університет

є базовим з проведення чотирьох Всеукраїнських олімпіад з п'яти можливих згідно Положення Міністерства освіти і науки України.

Університет є базовим навчальним закладом з проведення Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук за спеціальністю «Транспортні системи» (кафедра транспортних систем і логістики, зав. каф. проф. Лобашов О.О.).

У 2016 - 2017 навчальному році 118 студентів Університету прийняли участь у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади за 43 напрямами, спеціальностями та навчальними дисциплінами, з них 22 студенти зайняли призові місця. Отримано:

- дипломів I ступеня – 5;
- дипломів II ступеня – 10;
- дипломів III ступеня – 7.

Минулий рік характеризується ростом загальної активності в цій роботі. Зростає кількість учасників, кращими порівняно з минулими роками є результати участі. Водночас, маючи необхідний потенціал, не проводиться підготовка студентів до участі у олімпіадах на кафедрі електричного транспорту, кафедрі історії і культурології. Серед актуальних завдань в роботі колективів кафедр залишається якість підготовки студентів до участі у конкурсах і олімпіадах.

Триває робота з розвитку лабораторного фонду, центрів профільних досліджень. У 2016 році відкрито:

1. На базі освітньо-виробничого центру «Сучасні технології в енергетиці» відкрито інноваційну освітньо-наукову лабораторію «Сонячна електростанція» (СЕС)». Сонячна електростанція є першим етапом реалізації проекту «Створення у Харкові першого в Україні демонстраційного ZEB – Центру енергозберігаючих технологій».

Лабораторія призначена для забезпечення власних потреб Університету в електричній енергії, підготовки студентів та проведення наукових досліджень. На базі лабораторії студенти отримують теоретичні і практичні навички проектування і обслуговування такого виду електроустановок.

Потужність СЕС становить 10 кВт. В подальшому її планується підняти до 40 кВт.

Лабораторія створена за підтримки партнерів Університету – ТОВ «Шнайдер електрик Україна», ТОВ «Стальконструкція» та ТОВ «Енергетична альтернатива».

2. Навчально-наукові лабораторії «Видобування і підготовки нафти і природного газу»; «Транспортування нафти і природного газу».

Мета створення лабораторій: дослідження технологічних процесів, пов'язаних з видобуванням, підготовкою і транспортуванням нафти і природного газу; відпрацювання набутих навичок студентами на сучасному обладнанні

лабораторій; аналіз впливу законів природи (фізики) у процесах видобутку, підготовки та транспортування нафти і природного газу; проведення науково-дослідних робіт у нафтогазовій галузі.

До складу лабораторного обладнання входять: лабораторний стенд бурової установки; лабораторний стенд обв'язки фонтанної свердловини арматурою; лабораторний стенд вузла комплексної підготовки природного газу; лабораторний стенд газорозподільної станції; компресорне обладнання – компресор пересувний HL 425\100; вимірювальна техніка; автоматизовані робочі місця студентів і викладача.

Лабораторії оснащені комплексом телевимірювань і телеуправління, що дозволяє здійснювати автоматизований контроль вхідного і вихідного тиску газу, температури газу, рівня рідини у сепараторах і ємностях, витрат (обліку) газу. Наявна система аварійної сигналізації (світлова та звукова) за наступними параметрами: спрацювання засобів захисту, максимальні і мінімальні межі тиску газу, рівня загазованості.

3. Навчально-наукові лабораторії «Моніторингу лісових та садово-паркових об’єктів», «Рекреаційного лісівництва».

Лабораторії здійснюють організацію, координацію та проведення наукових досліджень з установами на виконання науково-дослідних робіт; довгострокові систематичні спостереження за станом лісових та садово-паркових об’єктів, для одержання повної, об’єктивної та своєчасної інформації щодо його поточних змін; виявлення та оцінку факторів (природних і антропогенних), які впливають на стан об’єктів, визначення закономірностей їх сталого функціонування і прогнозування динаміки; організація впровадження результатів досліджень і розробок.

4. Навчально-наукова лабораторія «Екологічного моніторингу».

Наявне лабораторне обладнання дозволяє проводити контроль механічних, хімічних, біологічних забруднень атмосфери, гідросфери і літосфери та фізичного впливу на екосистеми міст.

Наявна лабораторія зміцнює матеріальну базу підготовки бакалаврів, магістрів і докторів філософії зі спеціальностей 101 Екологія, 183 Технології захисту навколишнього середовища, а також наукових проектів, що виконуються за конкурсними програмами Міністерства освіти і науки України, країн Європейського союзу.

В новому навчальному році оновлення і розвиток лабораторної бази буде продовжено. Актуальним питанням також залишається паспортизація і атестація наявних лабораторій.

Зростання активності у науково-дослідній роботі, забезпечення її кількісних і якісних показників відповідних до прийнятого стратегічного плану розвитку є пріоритетним завданням в роботі колективу Університету.

3. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Активність у міжнародній діяльності характеризується значним потенціалом для посилення позицій Університету на вітчизняному і закордонному освітньому просторі. Серед основних напрямів міжнародної діяльності Університету у 2016-2017 навчальному році можна виділити:

– співробітництво з вищими навчальними закладами та установами зарубіжних країн;

– стажування, навчання, проведення наукових досліджень, участь у наукових конференціях, школах та тренінгах співробітників і студентів Університету на базі закордонних вищих навчальних закладів, виробничих підприємств та інших організацій;

– участь структурних підрозділів, окремих співробітників і студентів Університету у конкурсах для отримання стипендій та грантів міжнародних організацій і фондів;

– прийом та організація роботи іноземних фахівців в Університеті, в межах програм академічної мобільності, інших форм співпраці;

– прийом та організація взаємодії з дипломатичними делегаціями.

Серед партнерів Університету налічується 37 вищих навчальних закладів, серед яких провідні виші Німеччини, Польщі, Італії, Франції, Чехії, Великобританії, Сербії, Канади, Туреччини та ін. Серед міжнародних організацій партнерами Університету є відомі в Україні та світі: «Міжнародна агенція з атомної енергії МАГАТЕ» (Австрія), компанія «Delcam plc» (Великобританія), «Корейська асоціація фотоелектронної промисловості», компанія «V Turizm SeyahatAcentaligi Tas. Tic. A.S.» (Туреччина), МГО «Фундація польсько-української співпраці ПАУСІ» (Польща) та інші.

Університет є членом Міжнародної асоціації університетів, мережі ВНЗ та шкіл державної служби в регіоні Східної та Центральної Європи.

У звітному періоді Університет відвідали 33 викладача та науковця з 16-ти країн світу, показник минулого року - 57 викладачів з 14 країн світу. Наш Університет представляли у 17 країнах світу, загалом 205 викладачів, аспірантів і студентів, - 178 показник минулого року.

Продовжує зростати показник мобільності студентів. За 2016-2017 навчальний рік направлено на стажування 157 студентів, що на 28 студентів більше ніж минулого року. Географію навчання та стажування наших студентів складають такі країни як Туреччина, Польща, Болгарія, Чехія, Словенія, Італія.

Кількість закордонних відряджень співробітників Університету залишається на рівні минулого року і складає 50 чоловік, 27 з них проходили стажування в університетах Болгарії, Польщі, Чехії, Італії, Словенії, Туреччини, Естонії, Франції.

Серед вагомих подій в міжнародній діяльності Університету слід виділити:

– співпрацю з Американською асоціацією географів і Держдепартаменту США в рамках реалізації проекту «Secondary Cities. Kharkiv». Протягом минулого навчального року в Харківському національному університеті міського господарства імені О. М. Бекетова на базі кафедри геоінформаційних систем, оцінки землі та нерухомого майна відбувся перший робочий день семінару за проектом «Secondary Cities. Kharkiv». Даний проект реалізується в Харкові за підтримки Американської асоціації географів і Держдепартаменту США.

– участь в проекті Американських рад SAUIP - Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (Strengthening Academic Integrity in Ukraine Project – SAIUP) – ініціатива, спрямована на системні зміни в українській вищій освіті: підвищення якості, створення умов для реалізації найбільш обдарованих студентів, покращення іміджу українських університетів. В рамках участі в проекті 13-14 травня 2017р. в Університеті відбувся семінар американського професора Вікторії Тейлор на тему «Академічне письмо: інструменти для доброчесності».

Реалізуючи концепцію академічної доброчесності Університет вже вдруге відвідала професор Університету Roanoke (USA) та стипендіат програми Fulbright Scholar (the USA) Марта Кухар з відкритою лекцією «Забезпечення академічної доброчесності».

– 07 березня 2017 року ХНУМГ імені О.М. Бекетова відвідал представник Групи підтримки України в Єврокомісії Бенедикт Херрманн. З позиції власних соціологічних досліджень Бенедикт Херрманн розповів про своє бачення розвитку та впровадження реформи децентралізації в Україні, європейський досвід реформи, а також дав конкретні поради територіальним громадам щодо їх діяльності.

– 23 серпня 2016 року з офіційним візитом Університет відвідав Генеральний секретар Конгресу місцевих і регіональних влад Ради Європи, почесний доктор Університету - пан Андреас Кіфер. В рамках візиту пан Андреас Кіфер прочитав лекцію щодо спільних проблем, з якими стикаються місцеві і регіональні органи влади в Європі, установи та мережі місцевих і регіональних органів влади на європейському рівні. Під час своєї лекції Андреас Кіфер розповів студентам про роботу Конгресу місцевих та регіональних влад.

Продовжено співпрацю Університету з дипломатичними місіями в Україні. Так, в рамках українсько-канадського співробітництва та діючого центру, Університет відвідав представник дипломатичної місії Канади, комерційний радник Посольства Канади в Україні Клінтон Мартін, який презентував підписану 11 червня 2016 року угоду про зону вільної торгівлі між Україною та Канадою, основні етапи виходу українських продуктів на ринки Канади.

В рамках співпраці з Генеральним консульством Республіки Польща в Харкові, третій рік поспіль на початку навчального року в Університеті проводяться Дні Польщі. Регулярними є інші заходи, присвячені промоції співпраці з польськими партнерами. За активної участі Генерального консульства Республіки Польща у звітному періоді проведено святкування другої річниці українсько-польського культурно-освітнього центру Університету. Свідченням високої поваги колективу є присвоєння Генеральному Консулу Республіки Польща у м. Харкові – Пану Янушу Яблонському звання почесного доктора Університету.

В рамках співпраці з почесним консульством Німеччини в Харкові з лекціями у 2016-2017 навчальному році Університет відвідав почесний президент Асоціації шотландського громадського транспорту, почесний голова рад Університетів Уельсу і Стратклайду, експерт в області регіональної політики, професор Університету Тюбінгена - Крістофер Харві. Двічі до Університету приїжджали німецькі професори: Марк Каммербауер та Флоріан Фішер. Після першого ознайомчого візиту з лекціями, до другого візиту приєдналась група німецьких студентів архітекторів, які разом зі студентами факультету АДОМ тиждень працювали над проектом «Зустріч архітектурних напрямів». В рамках візиту проведено міжнародний воркшоп з реконструкції майдану Небесної сотні, плідне обговорення концепцій пам’ятника та формування публічного простору на майдані.

Результативною у звітному періоді є співпраця факультету по роботі з іноземними студентами і Центру розвитку Університету. Серед здобутків цієї взаємодії необхідно відзначити:

– участь у міжнародній освітній виставці у місті Касабланка (Марокко), результатом якої є договори про співпрацю з університетами та комерційними підприємствами Королівства Марокко;

– Меморандум з ХНУ ім. В.Н. Каразіна щодо спільної підготовки студентів на підготовчому відділені, який створює умови для суттєвого збільшення контингенту слухачів підготовчого відділення Університету;

– розробку та імплементацію якісно нового комплексу договорів щодо надання Університетом освітніх послуг іноземним громадянам;

– формування структури та алгоритму роботи сервісного центру «Єдине вікно» з надання іноземним студентам адміністративних послуг, що значно спростить та прискорить процес оформлення всіх документів для студента – іноземця;

– створення в Університеті Арабського, Турецького та Азіатського культурно-освітніх центрів;

– підготовку якісно нового плану позанавчальної роботи з іноземними студентами на 2017-2018 навчальний рік, яким зокрема передбачено регулярні

заходи з культурного обміну між студентами з України та іноземними студентами;

– створення якісно нового веб-сайту факультету по роботі з іноземними студентами, який наразі знаходиться на прикінцевій стадії комп'ютерної верстки;

– створення «Електронного довідника студента» у вигляді мобільного додатку.

Свій вклад у розвиток міжнародного співробітництва вносять академічні центри Університету, які організовують різноманітні заходи, пов'язані з їх діяльністю, та беруть участь у прийомі іноземних фахівців і студентів.

Так, 24 листопада 2016 року відбулася робоча зустріч ректора Університету В.М. Бабаєва, деканів, завідувачів кафедр, викладачів ХНУМГ ім. О.М. Бекетова з польськими колегами - Канцлером Люблінської політехніки і одночасно Директором Центру Програми Східного Партнерства Вєславом Сікорою та головою приймальної комісії Павлом Комадом.

15 грудня 2016 року Університет відвідали віце-консул Генерального Консульства Республіки Польща у Харкові пан Ян Здановський та професорка Вроцлавського університету Аґнєшка Матусяк. В рамках візиту відбулася робоча зустріч пані Аґнєшки Матусяк з науковцями кафедри історії та культурології, були окреслені перспективи розширення спільної академічної діяльності у таких напрямках:

– розробка спільних навчальних програм підготовки аспірантів;

– проведення науково-практичної конференції щодо стану та перспектив гуманітаристики у сучасному європейському науково-освітньому просторі.

24 березня 2017 року Університет відвідав доктор Лукаш Кочмарек, декан Механічного факультету Лодзінської Політехніки. В рамках візиту обговорено програму подвійного диплому між університетами.

Третій рік поспіль в Університеті успішно діють курси польської мови, у звітному періоді навчання на курсах проходило 13 осіб. Сприяти умовам вивчення польської мови, ознайомленню з культурною спадщиною і традиціями Республіки Польща має відкритий у звітному періоді польський кіноклуб.

16 червня в рамках роботи Українсько-канадського культурно-освітнього центру, за запрошенням колективу кафедри транспортних систем і логістики, Університет відвідала Олена Білаш, професор Університету Альберта. За підсумками роботи, на наступний навчальний рік передбачено серію вебінарів, організацію різноманітних спільних заходів.

Одним з напрямів роботи Українсько-канадського культурно-освітнього центру є мовна підготовка з англійської. На початку кожного навчального року студенти Університету мають можливість поспілкуватися з представниками Посольства та викладачами з Канадських вишів. За минулий навчальний рік 23 студента завершили навчання за програмою Smart сертифікацією: 10 – на рівень

А2, 11 – на рівень В1 і 2 студенти – на рівень В2. Щороку інтерес до роботи Центру з боку студентської молоді зростає, проте наявна динаміка залишається вкрай низькою, про це свідчать зокрема кількість щорічно сертифікованих студентів, активність роботи розмовного клубу з англійської для студентів і викладачів Університету.

Продовжують працювати проекти, завершені в межах програм міжнародного співробітництва минулих років. В межах проекту «Бізнес-інкубатор для студентів, викладачів та бізнесу» фінансування отримали 3 проекти студентів. Триває робота над проектом «Ефективне управління енергією – перший крок до Зеленого університету».

Продовжується реалізація дворічного міжнародного проекту «Управління відходами в країнах з перехідною економікою» за підтримки Австрійської агенції міжнародного співробітництва в сфері освіти та науки (OeAD), що реалізується кафедрою інженерної екології міст спільно з Університетом природних ресурсів та природничих наук (Відень, Австрія), Дрезденським технічним університетом (Дрезден, Німеччина), державною установою вищої професійної освіти «Білорусько-Російський університет» (Могилів, Білорусь).

Зростання загального рівня активності у міжнародній діяльності, підвищення результативності цієї роботи, зокрема щодо участі у міжнародних проектах та програмах, залишається серед ключових завдань для колективу Університету. Кількість конкурсних заявок на проекти ЄС у звітному періоді становить 9, проти 7 минулого року. На конкурс Жана Моне цього року подано одну заявку, підготовлену кафедрою архітектури будівель і споруд та дизайну архітектурного середовища. На конкурс проектів «Розвиток потенціалу» подано 4 заявки, 6 заявок – показник минулого року. Активність в цій роботі показали кафедра економіки підприємства, бізнес адміністрування та регіонального розвитку, кафедра транспортних систем і логістики, Центр міжнародної діяльності та освіти.

Одне з суттєвих досягнень Університету у міжнародній діяльності належить кафедрі транспортних систем і логістики, яка здобула грант на реалізацію проекту по запровадженню нової магістерської програми «Master in smart transport and logistics for cities» в рамках програми Еразмус+ Розвиток потенціалу. Необхідно підкреслити, що координатором проекту по вищим навчальним закладам України є наш Університет.

Це перший проект Університету в рамках нової програми Еразмус+ Розвиток потенціалу, яка реалізується в Україні вже другий рік. Серед вишів м. Харкова лише три університети здобули перемогу по цій програмі, в межах України це 30 університетів.

Цей приклад є важливим досвідом. Робота над проектом почалась у 2015 році, двічі проект був відхилений за результатами конкурсу, чималу роботу

проведено по зауваженням конкурсної комісії. Здобута перемога є результатом планомірної, системної роботи.

За 2016-2017 навчальний рік спостерігалось зростання академічної мобільності студентів і викладачів завдяки збільшенню кількості підтриманих заявок в рамках Еразмус +. Студенти, аспіранти та викладачі Університету мають можливість безкоштовного навчання та стажування у вищих навчальних закладах - партнерах. Такою можливістю вже скористались переможці за програмою Еразмус + з академічної мобільності з Остравським технічним університетом, Чехія: 3 студенти та 2 викладачі; з Університетом Мету, Туреччина: 3 студенти, 2 аспіранти та 1 викладач Університету. Крім того з наступного навчального року стартують ще чотири проекти з академічної мобільності за програмою Еразмус + з Лодзінським технічним університетом (Польща), з Університетом Нової Гориці (Словенія), з Університетом імені Арістотеля (Греція) та Університетом природних наук (Естонія).

Коло можливостей для міжнародної активності постійно розширюється. Чималими сьогодні є можливості для персональної активності викладачів, зокрема щодо участі у програмах академічної мобільності. Увагу необхідно звернути на можливості міжкафедральної взаємодії, ініціативи, які можуть бути реалізовані спільно з Центром міжнародної діяльності та освіти, діючими культурно-освітніми та навчально-науковими центрами.

Вкотре за підсумками року жодної активності у міжнародній діяльності не демонструють кафедри: теоретичної та загальної електротехніки; економічної теорії; теоретичної і будівельної механіки; фізики, хімії, вищої математики. Низькою залишається активність у реалізації власного потенціалу на кафедрах: світлотехніки і джерел світла; систем електропостачання та електроспоживання міст; електричного транспорту; водопостачання, водовідведення і очищення вод; експлуатації газових і теплових систем; будівельних конструкцій; механіки ґрунтів, фундаментів та інженерної геології, прикладної математики і інформаційних технологій.

Вкрай негативним фактом є те, що більшість з наведених вище кафедр навіть не планує роботу в напрямку міжнародної діяльності. Про це свідчить перелік основних завдань, які визначені колективами кафедр на наступний навчальний рік. Враховуючи це, першочерговим завданням для завідувачів кафедрами є корегування плану роботи на 2017 – 2018 навчальний рік з обов’язковим включенням активностей у міжнародній діяльності, передбачених стратегічним планом розвитку Університету.

Основною перешкодою на шляху зростання рівня міжнародної активності залишається мовна підготовка науково-педагогічних працівників, аспірантів, студентів. Рівень мовної підготовки є причиною відсутності зрушень у запровадженні англомовних освітніх програм, освітніх програм з подвійним дипломом. Разом з тим, реалізація цих проектів має суттєвий потенціал для

зростання загального рівня якості освіти, збільшення кількості контингенту іноземних громадян.

Суттєвий потенціал для розвитку міжнародної діяльності має підготовка іноземних громадян в аспірантурі і докторантурі. Сьогодні кількість іноземних громадян, які здобувають освіту за аспірантськими програмами підготовки становить лише 4 особи, проти 9 передбачених стратегічним планом розвитку Університету.

Виходячи з існуючих результатів, враховуючи завдання передбачені стратегічним планом розвитку Університету, основними напрямами роботи кафедр у міжнародній діяльності наступного навчального року є:

– активізація роботи за міжнародними програмами, конкурсами, грантами. Особливу увагу слід приділити підготовці міжнародних освітніх та наукових проектів: починаючи від програм кредитної мобільності до проектів Жана Моне та проектів Розвитку потенціалу в рамках програми Еразмус+ та інших національних програм;

– сертифікація науково-педагогічних працівників кафедр на володіння іноземною мовою (англійська, німецька, французька, польська) на рівні В2 і вище;

– активізація роботи по залученню студентів до програм мовної підготовки з подальшим підтвердженням рівня мовної підготовки відповідною сертифікацією;

– запровадження англомовних освітніх програм, збільшення кількості англомовних дисциплін;

– активізація роботи з розвитку програм академічної мобільності науково-педагогічних працівників, зокрема щодо викладання, стажування, підвищення кваліфікації;

– активізація роботи з розвитку програм академічної мобільності студентів, аспірантів, докторантів, зокрема щодо навчання, виробничої практики, стажування;

– активізація роботи по залученню іноземних громадян до навчання за програмами підготовки кадрів вищої кваліфікації.

З метою зміцнення міжнародних позиції Університету на наступний навчальний рік заплановано приєднання Університету до Великої хартії Університетів та Мережі університетів Чорноморського регіону. З метою подальшого розвитку та розширення міжнародних контактів Університету заплановано відкриття філіалу Інституту Конфунція, українсько-арабського, українсько-азіатського та українсько-турецького культурно-освітніх центрів.

Подальший розвиток має отримати робота щодо розвитку іміджу Університету. У звітному періоді завершено роботу з підготовки віртуального туру по Університету, який сьогодні доступний на офіційному сайті. Сформовано

лінійку стилістично узгодженої іміджевої продукції, яка складається більш ніж з 15 позицій. Сприяють зміцненню іміджевої складової проекти, які реалізуються Асоціацією випускників, студентів і друзів Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова, телестудією Університету.

Водночас, низьким залишається рівень презентабельності і інформаційного наповнення офіційного сайту Університету. Надто повільною є робота по запуску англомовної версії. Належна увага до цих питань є завдання наступного навчального року.

Серед актуальних питань сьогодення є побудова системи зовнішніх комунікацій, формування інформаційно-іміджевої політики Університету, системи представництва в соціальних мережах та ЗМІ, PR-аудит. Для систематизації цієї роботи, ефективної презентації Університету як провідного освітнього, науково-дослідницького та інноваційного центру на вітчизняному і міжнародному рівнях, прийняте рішення про створення структурного підрозділу – Відділу корпоративних комунікацій і PR. Діяльність відділу має систематизувати роботу колективу по розвитку іміджу Університету.

4. РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

Протягом 2017 року продовжився процес оновлення парку персональних комп'ютерів Університету: проведено два тендера на закупівлю, в результаті якого придбано 40 більш потужних комп'ютерів.

Лабораторії Університету поповнились двома 3D принтерами, в яких починаючи з навчального року будуть виконуватися роботи з моделювання і друкування 3D моделей.

На оновленому парку персональних комп'ютерів центрального інформаційно-обчислювального центру встановлено спеціалізоване програмне забезпечення: Microsoft Visio 2013, Microsoft Project 2013, Autocad 2016, SciLab, Business Studio 4.1, AllPlan, Компас 3D.

Університет у рамках реалізації стратегії продовжував співпрацю з компанією Microsoft за програмами Microsoft Office 365, Microsoft DreamSpark, Microsoft Imagine Academy.

Співробітниками інформаційно-обчислювального центру Університету за допомогою програмного забезпечення ARIS Express було розроблено дорожню мапу упровадження Майкрософт Imagine Academy.

В Microsoft Office 365 було зареєстровано 2464 студента та 563 викладача.

В Microsoft DreamSpark було зареєстровано 2464 студента та 211 викладачів. Активно працювали в DreamSpark 431 студент і 61 викладач.

В Microsoft Imagine Academy було зареєстровано 890 студентів і 290 викладачів та працівників.

Таким чином, за показниками кількості зареєстрованих в Microsoft Office 365 студентів, кількості студентів-користувачів Microsoft DreamSpark, кількості зареєстрованих в Microsoft Imagine Academy Університет досягнув планових значень, а за деякими й перевищив їх. Виконано також плановий показник по кількості інстальованих спеціалізованих програм.

Показник «кількість записів рейтингових показників у "хмарах"» виконано не повністю. Виконання цього показника пов'язано з формуванням науково-педагогічним працівником е-портфоліо на Вікі-порталі Університету – wiki.kname.edu.ua.

Показник «кількість наукових проектів з використанням Yammer» виконано також не повністю. В Університеті тільки один проект – «Енциклопедія ЖКГ» – виконується з використанням Yammer.

Показник «кількість додатків до дипломів Європейского зразка з використанням «хмарних» сервісів» перевиконано.

Щодо показника кількості академічних грантів Microsoft Azure, слід відмітити – протягом літньої практики викладачами кафедри прикладної математики і інформаційних технологій доцентом Бочаровим Б.П., асистентами

Гавриленко І.О., Сенчук Т.С. організована робота по впровадженню Microsoft Azure в навчальний процес. В результаті більш ніж 50 студентів комп'ютерних спеціальностей получили академічні гранти Microsoft Azure.

В домені Університету співробітниками інформаційно-обчислювального центру продовжується робота по створенню сайтів структурних підрозділів.

В новому світовому рейтингу Webometrics (січень 2017р.) серед українських вишів наш Університет отримав 16 позицію.

Веб-портал UniRank, який представляє неакадемічний рейтинг вищих навчальних закладів світу, виходячи з популярності їхніх офіційних веб-сайтів, оприлюднив рейтинг за 2017 рік. Наш Університет вперше приймав участь у цьому рейтингу і отримав 12 позицію серед українських вишів.

У світому вебометричному рейтингу репозиторіїв цифровий репозиторій Університету в січні 2017 р. отримав четверту позицію в Україні.

Розвивається локальна мережа Університету. Між серверною та центральним інформаційно-обчислювальним центром прокладено оптоволоконний кабель, що збільшило пропускну спроможність локальної мережі в цьому напрямку до 1 Гбіт/сек, всі Інтернет-канали переведені на оптоволоконні канали зв'язку.

Стосовно програмного забезпечення. Університет закупив 235 ліцензій Office 365 ProPlus для викладачів, завдяки чому було отримано спеціальні умови використання продуктів Майкрософт, згідно з якими Університет має такі переваги:

- забезпечення ліцензіями всього парку ПК Університету;
- безкоштовна підписка DreamSpark Premium для STEM-факультетів;
- безкоштовний пакет Office 365 ProPlus для всіх студентів та викладачів Університету;
- постійний доступ до оновлень продуктів Майкрософт і навчальних ресурсів для викладачів.

Через інтернет-магазин викладачами, студентами та співробітниками Університету було безкоштовно завантажено 557 одиниць програмного забезпечення компанії Microsoft, а саме:

- Windows 10 – 61 одиниця;
- Windows 8 – 38 одиниць;
- Windows 7 – 62 одиниці;
- Microsoft Project Professional – 71 одиницю;
- Microsoft Visio Professional – 94 одиниці;
- Microsoft Access – 28 одиниць;
- Microsoft Visual Sudio – 97 одиниць;
- іншого програмного забезпечення компанії Microsoft – 49 одиниць.

З березня 2017 року Університет продовжив ліцензію Microsoft Imagine Academy – міжнародної програми підготовки IT-фахівців у навчальних закладах. Умови та правила Програми допомагають навчальним закладам надавати студентам високоякісні освітні послуги у галузі новітніх інформаційних технологій Microsoft з метою набуття професійних знань і навичок.

За 2016 - 2017 навчальний рік в Microsoft Imagine Academy Університету зареєстровано 850 студентів, які успішно завершили 2112 навчальних курси.

Стосовно розвитку інформаційних ресурсів на 2017 рік в Університеті виконані наступні проекти:

- створення та наповнення Wiki веб-сайт Університету за посиланням http://wiki.kname.edu.ua;
- створення електронних портфоліо студентів та викладачів Університету;
- подальший розвиток сервісів Microsoft Office 365 для підвищення ефективності управління та якості освіти в Університеті.

5. ФІНАНСОВЕ, МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ

За підсумками фінансово-економічної діяльності Університету за 2016-2017 навчальний рік розмір зведеного бюджету складає 162,8 млн. грн., і у співставленні з попереднім навчальним роком є більшим на 14,4 %.

Обсяг фінансування Університету по загальному фонду за 2016-2017 навчальний рік становив 87,4 млн. грн., відносно до попереднього періоду зріс на 20% (14,4 млн. грн.) та був використаний:

– 67,2% (58,7 млн. грн.) – оплата праці;

– 26,4% (23,1 млн. грн.) – стипендія;

– 3% (3,5 млн. грн.) – комунальні послуги;

– 2,4% (2,1 млн. грн.) – харчування та матеріальна допомога студентам з числа дітей-сиріт.

Надходження спеціального фонду за 2016-2017 навчальний рік становили 75,4 млн. грн., що на 8,2 % більше порівняно з 2015-2016 навчальним роком. Основним джерелом надходжень спеціального фонду залишаються оплата контракту і оплата за проживання у гуртожитках, відповідно 77,3% і 14,2% у звітному періоді.

Позитивну динаміку надходжень практично нівелює наявне зростання видатків. Разом касові видатки за 2016-2017 навчальний рік складали 161,9 млн. грн. та були спрямовані на:

– оплату праці – 101,6 млн. грн. (62,8%);

– комунальні послуги – 16,3 млн. грн.(10,1%);

– харчування та матеріальна допомога студентів з числа дітей-сиріт – 2,1 млн. грн. (1,3 %);

– стипендія – 23,1 млн. грн. (14,3 %);

– придбання обладнання та матеріалів – 10,9 млн. грн. (6,7%);

– оплату господарських послуг – 4,6 млн. грн. (2,8%);

– оплату відряджень – 0,6 млн. грн. (0,3%);

– капітальний ремонт – 1,3 млн. грн. (0,8%);

– інші видатки – 1,4 млн. грн. (0,9%).

Видатки спеціального фонду за 2016-2017 навчальний рік становили – 74,5 млн. грн., та були спрямовані на:

– оплату праці – 42,9 млн. грн. (57,6%);

– комунальні послуги – 12,8 млн. грн.(17,2%);

– придбання обладнання та матеріалів – 10,9 млн. грн. (14,6%);

– оплату господарських послуг – 4,6 млн. грн. (6,2%);

– оплату відряджень – 0,6 млн. грн. (0,8%);

– капітальний ремонт – 1,3 млн. грн. (1,7%);

– інші видатки – 1,4 млн. грн. (1,9 %).

Заробітна плата є найбільшою складовою у структурі витрат. Протягом навчального року заробітна плата працівників Університету підвищувалась з 01.12.2016 року на 12 %, з 01.01.2017 року на 20%. Крім того, з 01.01.2017 року збільшився розмір мінімальної заробітної плати до 3200 грн.

Відповідно з 2017 року середня заробітна плата по освітянській діяльності по всьому персоналу в цілому становить 6092 грн., заробітна плата науково-педагогічного персоналу Університету (з відповідними доплатами за науковий ступінь, вчене звання та надбавками за вислугу років) становить 7700 грн., а по посадах:

– професор – 10480 грн.;

– доцент – 8800 грн.;

– ст. викладач – 6140 грн.;

– асистент (без ступеня та вислуги років) – 4955 грн.

Належну увагу у звітному періоді приділено програмам і заходам з підтримки матеріального добробуту колективу, збереженню матеріальних стимулів для ефективної роботи. За минулий навчальний рік було сплачено:

– стимулюючих надбавок у сумі 6,6 млн. грн.;

– премій у сумі 1,5 млн. грн.;

– матеріальної допомоги на оздоровлення 2,84 млн. грн.

Скорочення контингенту студентів обумовлює скорочення штатного розпису Університету. Кількість оплачуваних ставок у 2016–2017 навчальному році становила 1438, в тому числі 555 одиниць науково-педагогічного персоналу. Загальне скорочення становить 93 ставки порівняно з 2015–2016 навчальним роком, з них 5 – науково-педагогічний персонал.

Понад 10 % у структурі витрат Університету становлять витрати на оплату комунальних послуг. Питання відповідального споживання енергоресурсів є об’єктом постійної уваги адміністрації Університету, керівників відповідних структур. В рамках заходів з енергозбереження виконані роботи по заміні 146 вікон на металопластикові. Успішно впроваджувалися енергозберігаючі технології в систему освітлення Університету: замінено 106 світильників та 248 ламп на енергозберігаючі. При реалізації проекту «Ефективне управління енергією - перший крок до Зеленого університету» разом з кафедрою систем електропостачання та електроспоживання міст була проведена заміна приладів обліку електроенергії на 2-х зонні, що дозволило заощадити за період експлуатації 2016 року близько 71 тис. грн. У 2016 році кафедрами систем електропостачання та електроспоживання міст, будівельних конструкцій разом з АХЧ був реалізований проект «Сонячна електростанція» потужністю 10 кВт. За час роботи станція виробила 1 520 кВт. Регулярними є заходи економії які запроваджуються в осінньо-зимовий період. Водночас, витрати на комунальні

послуги є більшими на 20% (2,9 млн. грн.), порівняно з 2015-2016 навчальним роком. Не варто недооцінювати людський чинник у питанні економії енергоресурсів, ощадливе використання електроенергії, води та інших ресурсів має стати частиною культури колективу Університету.

Зростання вартості комунальних послуг, витрат на заробітну плату на фоні загального росту вартості інших послуг обумовлює необхідність перегляду вартості контрактів на навчання. Про необхідність належної уваги до вартості контрактів свідчить наявна тенденція до скорочення бюджетного фінансування. За результатами прийому на перший курс кількість студентів контрактної форми навчання перевищила кількість студентів з бюджетною формою фінансування.

Актуальним залишається питання фінансової дисципліни при оплаті контрактів за навчання, проживання у гуртожитках.

У звітному періоді не залишились без уваги питання розвитку і зміцнення матеріально-технічної бази Університету. За рахунок коштів спеціального фонду у звітному періоді придбано комп`ютерної техніки на суму 2,3 млн. грн., приборів та обладнання для навчальних лабораторій на 1,2 млн. грн., господарського обладнання та устаткування на суму 0,4 млн. грн., літератури на 0,2 млн. грн. Виконано капітальні та поточні роботи, а також реконструкцію будівель на суму 7,4 млн. грн.

Адміністративно-господарською частиною був виконаний значний обсяг робіт по зміцненню матеріально-технічної бази Університету. По студмістечку виконано будівельних робіт на 1348412 грн, в тому числі: 1218212 грн було використано на капітальний ремонт та 130 200 грн на поточний ремонт. Більшість робіт проведено у 2-му гуртожитку: замінено понад 90 вікон, 80 приладів освітлення, 55 приладів водорозбірної арматури, відремонтовано фасад та місця загального користування. В гуртожитку №1 виконано частковий ремонт фасаду. Проведена заміна 30 газових плит у 4-х гуртожитках. Усі гуртожитки студмістечка обладнанні пропускними турнікетами та системою охорони.

В корпусах Університету були виконані будівельні роботи загальною вартістю 1078991 грн., в тому числі: капітального ремонту на 177139 грн., поточного ремонту на 901852 грн. Відремонтовано 21 приміщення, 26 аудиторій, 6 лабораторій та санітарно-побутові приміщення навчально-виробничих майстерень. Проведено роботи з благоустрою прилеглої території Університету, облаштовано нову автостоянку на 25 автомобілів.

Подальшого розвитку набула система охорони і пропускного режиму в Університеті та гуртожитках, що дозволило заощадити близько 700 тис. грн.

Серед проектів розвитку інфраструктури Університету окремо необхідно виділити створення Дитячого центру (центру розвитку для дітей). Організація Дитячого центру є складовою роботи щодо створення умов для розвитку та підвищення ефективності праці, заходи в цьому напрямі передбачені

стратегічним планом розвитку Університету. Центр має забезпечити сприятливі умови для навчання та роботи тим студентам і співробітникам, які виховують дітей дошкільного віку. Роботу Центру буде організовано виключно для дітей студентів і співробітників Університету, які за бажанням на певний час зможуть залишати під наглядом вихователя свою дитину.

Актуальність створення подібних центрів на базі вищих навчальних закладів підтверджується позицією МОН України, зокрема через орієнтацію на формування «гендерно відповідальних та дружніх до родини» університетів, а також, з метою забезпечення доступності дошкільної освіти. На сьогодні лише два університети в Україні мають подібні центри, серед вишів м. Харкова наш Університет першим запроваджує подібну практику.

Наразі на завершальній стадії перебуває облаштування приміщення Центру, відкриття заплановане на початок жовтня.

Позитивною тенденцією характеризується зростання рівня взаємодії адміністративно-господарської частини з профільними кафедрами Університету під час виконання робіт по зміцненню матеріально-технічної бази. У звітному періоді активною була співпраця з кафедрами факультету архітектури, дизайну та образотворчого мистецтва, кафедрою будівельних конструкцій, кафедрою систем електропостачання та електроспоживання міст та ОВЦ «Сучасні технології в енергетиці».

Серед прикладів активної участі кафедр у розвитку матеріально-технічної бази Університету необхідно відзначити проект розробки геоінформаційної системи Університету, реалізацію якого розпочато у травні 2017 року кафедрою земельного адміністрування та геоінформаційних систем спільно з адміністративно-господарською частиною. Метою проекту є управління, візуалізація й планування напрямами формування нерухомістю Університету, зростання ефективності використання аудиторного фонду та інших об’єктів нерухомого майна, забезпечення енергозбереження та енергоефективності, планування дій в надзвичайних ситуаціях та ін. Станом на серпень відповідно до напрямів реалізації проекту виконано 85% робіт, пов’язаних з визначенням характеристик об’єктів нерухомості, коригуванням та формуванням просторових, технічних, експлуатаційних даних щодо використання корпусів та гуртожитків Університету, формуванням даних інженерного облаштування об’єктів нерухомості. Подальшою перспективною проекту є побудова ГІС інтегрованої моделі об’єктів нерухомості та її впровадження у діяльність Університету.

Зростає ефективність роботи Асоціації випускників, студентів і друзів Харківського національного університету міського господарства імені О.М. Бекетова. За 2016 р. надходження грошових коштів у вигляді благодійних

внесків до Асоціації склали 607939 грн., з них 595169 спрямовані на створення сучасних лабораторій та укріплення матеріальної бази Університету, зокрема:

– сучасне обладнання для навчальних аудиторій, комп'ютерних лабораторій кафедри електричного транспорту, кафедри туризму і готельного господарства;

– розвиток технічної бази архітектурно-художньої майстерні «ARHOUSE».

По червень 2017 року на рахунок Асоціації надійшло 155 800 грн. благодійної допомоги. За виключенням незначних витрат, пов’язаних із забезпеченням функціонування Асоціації (оренда приміщення, обслуговування банківського рахунку), більшість надходжень були спрямовані на розвиток технічної бази архітектурно-художніх майстерень (ARHOUSE) та створення сучасної лабораторії на кафедрі технології будівельного виробництва і будівельних матеріалів.

Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу залишається суттєвою складовою у забезпеченні якості освітніх послуг. Подальше зміцнення матеріально-технічної бази, розвиток лабораторного фонду і сучасне його оснащення залишатимуться серед основних завдань діяльності Університету.